

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1925 augusztus 13.

216. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt

Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. • Szerkesztőség 5-10.

Előfizetési ár negyedévre 135 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Radics

a Népszövetségben

Radics István tehát az SHS. királyság népszövetségi delegátusa lesz.

Mi őszintén örvendünk minden jelnek, bizonyoságnak, látszatnak és ténynek, mely a nemzeti megegyezés őszinteségét és gyökereit dokumentálja. De vajjon minden kormányzati tény és a kormányzó politikusok minden nyilatkozata, ami a nemzeti megegyezés kormányának megalakulása óta történt, vagy látott napvilágot, alkalmas-e arra, hogy a népek megegyezését annak a jelentőségnek súlyával s azok között a történelmi keretek között mutassa be az európai nyilvánosságának, amiket mi a belső békekötés politikai, sőt történelmi következményeihez szeretnénk fűzni.

Az elmúlt évben Nincsic külgügyminiszter végigjárta Európának nagy részét s mindenütt nagy elokvenciával igyekezett híveket toborozni a legaktívabb politikusok sorából az antibolsevista blokk számára. Akkor azt mondták — nem tudjuk eldönteni, hogy ráfogás volt-e ez, vagy leplezés — s nemcsak a belső ellenzék, de tekintélyes külföldi lapok is nyilvánosságot adtak ennek a magyarázatnak, hogy a nemzetközi blokk alakítását jó részt azért vette tervbe a jugoszláv kormány, hogy politikai ellenfeleinek, elsősorban a Radics-pártnak letörésére megindított akciót s e politikai akció válogatlan eszközeit a bolsevizmus elleni védekezés kényszerhelyzetével igazolja. Nincsic külgügyminiszter az SHS. királyság nyugati barátai előtt akkor a bolsevizmus elleni védekezés existenciális parancsával készítette elő azokat a rendszabályokat, melyeket a Radics-párt s annak elnöke Radics István ellen alkalmaztak. Radics Istvánnak legerőteljesebb fenyegetése akkor az volt, hogy a horvát nép sérelmeit a Népszövetség elé viszi. S most Nincsic elnöke annak a népszövetségi delegációnak, melynek öt tagja között — ma még csak állítólag — helyet foglal Radics István is.

Nem tudjuk, az európai közvélemény milyen megítélésével találkozhat az a szédületes karrier, amit Radics István pár hét alatt a vizsgálati fogságtól a népszövetségi delegációig megtesz. Ha ebben a sorsfordulatban az állam belső megerősödésének, az ellentétek kiegyenlítésének s az államalkotó erők kiegyensúlyozottságának bizonyítékát látják, akkor bölcs munkát végeztek azok, akik ezt elhatározták. Azt tartjuk azonban, hogy az óvatos rendező nyugodt keze nem hiányozhatik

ezeknek a kirakatműveknek beállításában. Mert Európa ugyan hozzá van szokva ahhoz, hogy a legellentétesebb politikai irányok képviselői váltsák fel egymást az uralmon, hogy Macdonaldot Baldwin, Poincarét Herriot s Ebertet Hindenburg kövessék, de ahhoz még kevés példa edzette hozzá a figyelő közvéleményt, hogy egy kormányban találkozzanak össze a legfőbb ügyész s a legelsőrendű vádlott. Minek fog hinni Európa jobban az új kereszties háború követelésének, amit Nincsic dörgött heteken keresztül Európa fölébe, ami alkalmasnak ígérkezett arra, hogy a Radics-párt ellen fogantatott rendszabályokról elterelje a figyelmet, avagy a genfi együttes megjelenés tanúságtételének. Mi a legőszintebben kívánjuk, hogy sem az ország tekintélye, sem a nemzeti megegyezés kérésbevonhatatlanul nagy eredménye ne szenvedjen érdeksérelmet a politikai színpadnak e nyílt színi változása következtében.

Radics népszövetségi megbízatásáról olyan vélemény is elhangzott a nyilvánosság előtt,

hogy a kormány pusztán elővigyázatossági megfontolások miatt küldi Radicsot Genf-be, mert mindennapi nyilatkozatai kezdenek kényelmetlenné válni a kormányzópartokra. Alig lehet hitelt adni ennek a véleménynek. Mert ha ez igaz lenne, akkor az elővigyázatosság olyan módon nyilatkoznék meg e kiküldetésben, mintha egy piromániakust, hogy a nádtetejű kunyhót ne veszélyeztesse, a löportorony mellé állítanának. Amit Radics itthon mond, azt cáfolat, magyarázat, értelmezés, újabb nyilatkozat még jóvátehető. De amit az európai nyilvánosság előtt mond, azt a világ semmiféle kendőző szöveggel nem lehet majd megszeépíteni. Ha azonban a kiküldetésnek mégis az az oka, nem lenne-e jobb Radicsot kinevezni az SHS. királyság kínai követévé? A pekingi lapokban megjelenő nyilatkozatai mire ideérnek, előreláthatólag veszélytelenné és értelmetlenné hígulnak. S ebben az eseménytelen nyári szezonban miért ne segítsünk a szegény pekingi újságírókollégákon?

Készül a jövő évi költségvetés

A pénzügyminiszter ősszel benyújtja a parlamentnek a költségvetési javaslatot

A minisztertanács szerdán délelőtt ülést tartott, amelyen ismét foglalkoztak az osztrák kereskedelmi szerződés ügyével. A minisztertanács elfogadta az osztrák és jugoszláv delegációk által kidolgozott szerződéstervezetet és a delegáltak felhatalmazást kaptak arra, hogy a befejező tárgyalások után — amelyek egy-két napon belül kezdődnek meg Bécsben — a szerződést aláírják. Ezután a szerződés tarifális rendelkezései azonnal életbelépnek, aminek gazdasági szempontból igen nagy jelentősége van.

Nincsic külgügyminiszter referált ezután a minisztertanácsban a nagykövetek tanácsának határozatáról az albániai határ megállapításáról, amely szerint a Sveti Naum kolostor és a Vrmos-háromszög az SHS. királysághoz, Piskopolje község pedig Albániához tartozik. A nagyköveti tanácsnak e határozatát tudvalevőleg még a két állam kormányának jóvá kell hagyni. A minisztertanács szerdán jóváhagyta a nagyköveti tanács döntését és ha az albán kormány is hozzájárul ahhoz, akkor az új albán határ véglegessé válik.

Elhatározta még a minisztertanács, hogy Horvátország jubileumi ünnepségein, amelyek augusztus 15-én kezdődnek és amelyekben a király személyesen is részt vesz, a kormány is képviselteti magát valamennyi horvát és három vagy négy miniszterrel.

Délután ismét összeült a minisztertanács és ottól nyolcig ülésezett. A pénzügyminiszter beszámolt a

Neptunban kötött konvencióról, amely a dalmáciai harmadik zónában lévő olasz állampolgárok koronabankjegyeknek beváltásáról intézkedik. A beváltás kulcsa ugyanolyan, mint ennek a területnek jugoszláv állampolgáraival szemben volt.

Ezután a pénzügyminiszter jelentést tett a minisztertanácsnak a jövő évi költségvetés előkészítő munkálatairól. A munkálatok serényen folynak, úgyhogy a pénzügyminiszter már benyújtja a költségvetési javaslatot a parlamentnek, amely azt az alkotmányban előírt határidőre letárgyalhatja.

A vallásügyi miniszter javaslatára a minisztertanács nagyobb összeget szavazott meg a Hvar-szigeten épülő római katolikus templom céljára.

Végül foglalkozott még a minisztertanács a horvát-szlavon gazdasági egyesület szanalásának kérdésével is. Ez az egyesület, amelynek dr. Poljak volt miniszter áll az élén, súlyos válságba jutott és a deficitje több mint harmincmillió dinár. A minisztertanács elhatározta, hogy megvizsgálja az egyesület ügykezelését és módot fog keresni a szanalásra.

Közzéteszik a neptuni konvenciót

A neptuni konvenciók körül megindult sajtókampány azzal az eredménnyel járt, hogy Nincsic külgügyminiszter elhatározta a konvenció közzétételét, noha annak tartalmát eddig titkolták. E célból a külgügyminiszter táviratilag Beogradba hívta

a szabadságon levő dr. Ribarzs megválasztott minisztert, a jugoszláv delegáció volt vezetőjét és az ő közreműködésével sürgősen lefordítják a francia nyelvű konvenciót és közzéteszik annak szövegét. Nincsic külgügyminiszter ezzel akarja elejét venni a további támadásoknak.

Sok szó esett arról, hogy a neptuni egyezmény egyik legsúlyosabb sérelme, hogy megengedi az olasz állampolgároknak a korlátlan ingatlanvásárlást Dalmáciában. Nincsic külgügyminiszter egy újságíró kérdésére szerdán kijelentette, hogy a konvencióban csupán arról van szó, hogy azok a Dalmáciában lakó, Olaszország javára optált egyének, akiknek joguk van még az ország területén tartózkodni, vásárolhatnak és eladhatnak ingatlanokat. Öt-hat-ezer családról van csupán szó és ezek is inkább el fogják adni ingatlanukat jugoszláv állampolgároknak, semmint újakat vegyenek. Ugyancsak cáfolta a külgügyminiszter egy beogradi lapnak azt a híret, mintha Pasic miniszterelnök nem volna megelégedve a nagykövetek tanácsának az albán határ megállapítására vonatkozó határozatával.

Radics Beogradba megy

A külgügyminisztériumban már megkezdtek az előkészületeket a népszövetségi közgyűlés anyagának feldolgozására. A Népszövetség közgyűlésének napirendje alapján már felvük a szükséges anyag összeállítását és Nincsic külgügyminiszter a jövő hétre konferenciára hívja a népszövetségi delegáció tagjait, hogy a konferencia anyagát egymás között felosszák és a szakfókkal megbeszéljék. Így bizonyos, hogy Radics István a jövő héten Beogradba fog érkezni.

Pasic meglátogatja Masarykot

Karlsbadból jelentik: Pasic Nikola miniszterelnök kedden délelőtt tett először hosszabb autómobil-kirándulást és éjszakai gyalog is sétált félóra hosszat. Szerdán Pasic meglátogatja Masaryk köztársasági elnököt.

Nyugdíjazták az államvédelmi osztály főnökét

A belügyminiszter előterjesztésére és a minisztertanács határozata folytán a király aláírta néhány horvátországi főispán felmentéséről és kinevezéséről szóló ukázt. Ezzel egyidejűleg a belügyminisztériumban is történt néhány fontos személyi változás. Így nyugdíjazták Arangyelovics Szotírt, a belügyminiszter helyettesét és Lazarevics Vaszát, az államvédelmi osztály főnökét. Különösen ez az utóbbi nyugdíjazás érte meglepésszerűen a közvéleményt. Beogradban általános szöbeszéd tárgya e legmagasabbrangú rendőrtisztviselő felmentése. Az újságírók kérdést intéztek ez ügyben Maximovics belügyminiszterhez, aki azonban nem volt hajlandó a nyilvánosság számára nyilatkozni a nyugdíjazás okairól.

Nagyarányu csempészés csempészek és csempészt áru nélkül

A „Vreme“ szenzációjától a hivatali tulbuzgóságig

A beogradi Vreme nagyszabású sefyem- és textil-csempészést leplez le, amelyben a lap állítása szerint több beogradi cégen kívül egy szuboticei szállítási vállalatnak is van szerepe. A Vreme szerint a susáki vámhivatal nemrégben adatokat talált arra, hogy Olaszországból rendszeresen csempésznék különféle árukat Jugoszláviába. A nyomok Beogradba vezettek, mire a susáki vámhivatal feljedezését közölte a beogradi rendőrséggel. Beogradban meg is indult a nyomozás, amelynek folyamán — amint a Vreme értesül — kiderült, hogy a csempészek középpontjában az „Adaros“ szuboticei szállítási vállalat áll, amelynek tulajdonosai Adany és Nahmijas beogradi textilnagykereskedők.

Az Adaros-vállalatnak — írja a Vreme — körülbelül két héttel ezelőtt sikerült Susákon keresztül átsempészni két vagon árut Olaszországból. Az árut a beogradi Adany és Nahmijas, valamint a zagrebi Napusi és Hengern cég részére kellett volna leszállítani. A csempészsérről azonban tudomást szerzett a szuboticei vámhivatal is, amely figyelfőrséget állított fel. Ennek következtében az egyik vagon áru nem kerülhetett el az elvámoást, míg a másik vagon áru utközben eltűnt. Egy nappal később a noviszadi állomáson egy vámízt több bala textilárut talált, amelyről megállapították, hogy Szubotícán adták fel. Ugyanaznap Dályán is lefoglaltak egy vagon textilárut, amelyről kiderült, hogy Magyarországon keresztül csempészték Jugoszláviába Olaszországból. Mind a két leletről értesítették a beogradi rendőrséget, amely kiderítette, hogy a gyanus textilárú az Adany és Nahmijas cég tulajdonát képezik. A cég azonban az áruk eredetéről nem tudott felvilágosítást adni.

A Vreme cikkéből nem derül ki, hogy a beogradi rendőrségnek milyen bizo-

nyítékaí vannak arról, hogy a noviszadi és a dályai áruk csempészés folytán kerültek az országba. Még rejtélyesebbé teszi ezt az ügyet a szuboticei vámhivatal nyilatkozata, amely szerint a szuboticei vámhivatal csupán a Vreméből értesült az egész csempész-ügyről. A Bácsme gyei Napló munkatársa utána járt, hogy a Vreme leleplezéseinek mi az alapja.

Érdeklődésünkre az Adaros cég vezetője azt a választ adta, hogy a szállítási vállalat semmi összeköttetésben sincs a beogradi Adany és Nahmijas céggel, amely a Vreme szerint tulajdonosai a vállalatnak. Ami a csempészést illeti, névtelen fejlejtésre valóban indult eljárás az Adaros-cég ellen, azonban a hivatalos vizsgálat megállapította, hogy nem csempészsérről, hanem egy vámízt tulbuzgóságából eredő félreértésről van szó. A cég ugyanis nemrégben két bala textilárut adott fel Szubotícán Zagrebba. Ez az áru eddig még ki nem derített módon Noviszadra került, ahol mint csempészárut lefoglalták. A szállítási vállalat most kártérítési pert indít az államvasutak ellen, mert a vámíztörvény értelmében az árut nem lett volna szabad kiadni a vámhivatalnak, amely annak ellenére, hogy a kiárlítás megállapították, hogy nem csempészárú, még most sem bocsátotta azt a szállítási cég rendelkezésére.

Subotica épülő új városrésze

Lázasan folyik a munka a suboticei kiállítási területén

Boszorkányos gyorsasággal, amerikai tempóban épül a suboticei kiállítás. Az elmúlt héten még bent lakott a katonaság a lovassági kaszárnyában és csak hétfőn vette át a kiállítás igazgatósága, a hét végére pedig már csaknem teljesen átalakult az egész terület.

Katonák helyett polgárok jönnek-mennek a kaszárnyában, hogy előkészítsék a kiállítást, kereskedők, iparosok, gyárak képviselői szemlélnek a számukra kijelölt helyet, rendezkednek, építkeznek, tisztogatnak. A kaszárnyatermeket most mérk és osztják fel a kiállítók számára, az istállóban tisztogatnak, meszelnek, dezinficiálnak, az utakat javítják, sétányokat rögtönöznek és pavilonokat építenek.

A semmiből egész városrészt teremt a szorgalom, munka és törekvés. A főbejárati föltött még csak provizórikus tábla lóg, amely jelzi, hogy itt lesz a suboticei országos nagyvásár és kiállítás, az udvaron pedig sürgő munka zajla, kalapácsolás hallatszik.

A főbejárattal szemben levő nagy, szabad térségen pavilonok és garázsok épülnek. Pillanatok alatt nőnek ki a földből az új építmények vázai, amelyek azonban máris mutatják az artisztikus, díszes pavilonok körvonalait.

Harmonikus szimmetriával sorakoznak egymás mellé, — persze, ma még csak vázokban, — a pavilonok, két-három nap múlva pedig készen lesznek az épületek, hogy a kiállítás napjára a berendezéssel is elkészülhessenek.

Uccasorok készülnek a térségen, háromoldalt pedig nyitott színek az autók, egyéb járművek és mezőgazdasági gépek számára. Jobbkéz föltő piramisszerű, lépcsős reklámépület, előtte pedig egy sörgyár sörözője. Ugyanitt épül a cukrászda is, ahol katonazene fogja szórakoztatni a közönséget.

A hatalmas, világos lovarda-épületet lécekkal tűzdefték tele, deszkákkal föltékre osztották. Tisztogatnak, szögeznek, kalapálnak. Itt lesz a butor és elektrotechnikai kiállítás. A beosztás úgy történt, hogy minden kiállító helyisége jól érvényesülhessen. A lovardán kívül a fal tövében még mérnek, ásnak; a csónakipar kiállítási épületei számára jelölik ki a teret, hogy három nap múlva már itt is új építmények emelkedjenek.

A tisztára meszelt és deszficiált istállóban már csaknem teljesen készen várják az egyes gazdák állatait a számukra kijelölt bokrok. A Vajdaság messze föltől híres tenyészállatai számára kitű-

nő helyet biztosítottak és kétségtelen, hogy a külföldiek itt fogják megtalálni az őket leginkább érdekltő látványosságokat.

A kaszárnyaudvar északkeleti sarkában újabb óriási térségen szintén építkeznek. Itt is föltött színek épülnek a mezőgazdasági iparcikkek számára, a térség elején pedig izléses söröző-pavillon készül.

A nagy kaszárnya-épületek termben, még csak most mérk fel a helyeket. A padlón kék vonalakkal jelölik meg az egyes parcellákat, hogy a felosztás után a kiállítók egyszerre kezdhessék meg a részükre kiutalt helyek berendezését.

Mindenütt lázas sürgős-forogás, és a rohanó munka mégis pontos törv szerint történik. Az egészet Rieger Imre, a kiállítás építkezési munkájának vezetője irányítja, aki a kiállító felekkel tárgyal, (ugyanakkor pedig a földön iordelve mér mérőszallagjával a parcellákat.

Hétfőn kezdődött csak az építkezés tizenkét nap alatt, — jövő szombatra, — már be kell fejeződnie a kiállítás berendezésének is. Ötszáznál több kiállító számára kell férőhelyeket biztosítani, természetesen olyan módon, hogy mindenkinek a kiállított tárgyai megfelelően érvényesülhessenek és könnyen hozzáférhetők legyenek.

Ez sikerült is és emellett nem feledekeztek meg arról sem, hogy a kiállítást látogató közönség érdekeit is figyelembe vegyék. Vendéglő, söröző, büfé, cukrászda, cukorkaárúsító, dohánytözsdé is lesz a kiállításon. Az utakat plánirozzák, az épülő pavilonok közt új utakat törnek és villanyvezetékeket húznak, hogy az esti órákban is teljes fényben megtekinthető legyen a kiállítás.

Amíg kint a mesteremberek kopácsolnak, az irodának berendezett kaszárnyaszobában egymásnak adják a kilincset az érdeklődő kiállítók, írógép kopog, telefon csilingel, mindez nyugodtan, kapkodás nélkül, az eredmény és megérdemelt siker biztos tudatában...

Óriási ciklon pusztított Hollandiában és Németországban

Az orkánnak számos emberélet esett áldozatul — Megbővült a vasúti forgalom — Sok ház elpusztult

Berlinből jelentik: Az elmúlt éjszaka pusztító vihar vonult végig Északnémetországon és Hollandián. A katasztrofális vihar Hollandiából indult ki, ahol borzalmas károkat okozott. Különösen nagy kárt szenvedett Borculo, Didam, Domtiuchen, Oldenzaal és Hengelo községek, ahol sok ház elpusztult és a lakosság közül sokan megsebesültek. A hollandiai Deventert a vihar valóságos elsöprte, itt négy ember meghalt és többszázan megsebesültek, akiket a kivonult katonaság részesített segélyben. Az északhrabanti Zeeland, Graspell, Trent és Oventje községek ugyszólván teljesen elpusztultak. Zeeland mellett hat halottat találtak. A sebesültek számát még nem lehetett pontosan megállapítani, de bizonyos, hogy meglehetősen nagy. A táviró- és távbeszélő vonalak elpusztulván, sokáig tartott, amíg pontos híreket lehetett szerezni a katasztrofa arányairól és kiadós segítséget lehetett küldeni a vihar pusztította falvakba. A vasúti forgalom a szélvihar területén legnagyobb részben elhalt, mert a sínek szétkapcsolódtak és több épület is rombadólt. A katasztrofa felbecsülhetetlen károkat okozott Bostell, Zwolle, Nydegen, Enchede, Apeldoorn, Groningen, Heuc-Walden, Wiene, Goor, Langenboom, Delden, Roosendaal, Grane és Uden községekben. Roosendaalban az orkánhoz még hatalmas jéges is járult, amely a városban az ablakokat mindenütt beverte.

A vihar Északnémetországban, különösen Hamburg környékén is erősen pusztított. Utevezen mellett német községekben eddig egy halottal és számos sebesültet találtak a kirendelt mentőcsapatok. A vihar a táviró- és telefonvonalakat több helyütt elszakította.

Egy kritikus albumából

Írta: Baedeker

Az élet sem a legfőbb jó, sem a legborzalmasabb rossz: az élet az a vegyülete a jónak és a rossznak, amin át kell esni, mielőtt az ember meghal.

Ha az ember régi írásokat olvas a barátságáról (például Cicerótól), csodálkozva látja, minő más volt a barátság a klasszikus időkben, s ha ugyanebből a korból a szerelemről olvas (például Ovidius könyveiben), akkor még nagyobb ámulattal látja, hogy ez az érzés mitse változott annyi sok évszázad óta.

Némely ember talán azért olyan alávaló, mert tudja, hogy a világ szívesebben bocsátja meg a bűnöket mint az erényeket.

Mentül szebben folyik le valakinek az élete, annál kevésbé fél a haláltól, amelytől azok Irtoznak a legjobban, akik nyomoruságosan élnek. Ez utóbbiak valószínűleg így okoskodnak:

— Nem elég, hogy ilyen gyalázatosan élünk? Még meg is halunk!?

»Eredeti ember«. — mondjuk azokra, akik nem hasonlítanak hozzánk és »közönséges ember«. — ekképpen jellemzők azokat, akik szakasztott olyanok, amínők mi vagyunk. És ennél szigorubb, s egyszersmind találobb kritikát nem is mondhatnánk magunkról.

Az ellenségeink tulbecsülnék bennünket, s ezért az ellenségeink, a barátaink pedig az értékeinknél kevesebbre taksálnak bennünket, s innen a barátságunk. Az előbbieket gyűlölete azonnal megenyhül, amint észreveszük, hogy tulaj-

tékelik, s az utóbbiak szeretete nyomában csökken, ahogy rájönnek, hogy többet érünk, mint amennyire becstültek bennünket.

Milyen jó, hogy az evangéliomi mondas nem így szól: szeresd viszont a felebarátaidat. Ha így szólana, nem szerethetnéd a felebarátaidat.

A szegény, aki pazarol, rokonszenvesebb, mint a gazdag, aki fukarkodik.

Az igazi férfit a türelem még inkább jellemzi mint a bátorság.

Az ember szellemileg tagadhatalanul magasabban, de jellemi tekintetben megvitathatalanul alacsonyabban áll, mint az állat.

A moralistákat igen helytelenül tartják mizantropoknak és embermegvetőknek. Alapjában véve nagyon szeretik az embereket, de alaposan ismerik is, s amikor korholják, akkor javítani óhajtának őket. Tehetnek ok arról, hogy ez az iparkodásuk hiábavaló?

Csak nagyon okos embernek szabad őszintének lenni, s csak nagyon okos emberrel szemben szabad őszintének lenni.

Az angol oly sokra becsüli a saját fajtáját, hogy azt a többi népekkel összehasonlítva úgy tekinti, mint az embert az állatokkal szemben. Még van egy sereg nemzet, amely a többitől éppen így gondolkozik.

A tehetségtelen emberek nem kevésbé hiúsok a tehetségeikre, mint az emberek általában a hiányzó jó tulajdonságaikra.

Nagyon helyes, hogy a törvény elrendeli a vasárnapi munkaszünetet, de még helyesebb volna, ha el tudná törölni a hétköznapi munkaszünetet. Mert az, hogy az emberiség egy része vasárnap is dolgozik, kisebb baj, mint az, hogy egy másik része hétköznapi se kap munkát.

A genie sose olyan elbizakodott, mint a szamar s a gyáva sose henceg úgy, mint a poltron.

Durva embert nem szabad megsértetni, mert a finomságánál fogva rendkívül érzékeny.

Egy notórius gazembert ismerek, akinek a zsebe, az irattárcája s az asztala föltője tele vannak erkölcsi bizonyítványokkal, s ez az ur eszembe juttatja azokat a gálans természetű hölgyeket, akiknek sokkal finomabb és fehérebb a fehéremüjük, mint a tisztességes asszonyoknak.

A kutyának több emberismerete van, mint az embernek, mert csak a jó emberekhez vonzódik, míg az ember a magához hasonlókkal érintkezik.

Az állás nagyobb tekintélyt biztosít, mint a tudás, s az erő nagyobb, mint az erény.

Mentül műveltebb a társadalom, annál jobban tiszteli az öregeket. A vadak agyonütik és megeszik, a félműveltek lenéznek és kutyába veszik, s az igazán műveltek úgy kezelik őket, mintha ők is fiatalok volnának.

Akit szeretünk, annak az ecetje is édes; akit nem kedvelünk, annak a cukra is keserű.

KISEBBSÉGI ÉLET

● ● ●

A mezőgazdasági kamarai választások ügyében az erdélyi magyar párt a napokban ülést tartott Kolozsváron. Az ülésen részletesen megvitaták a választási harc módszereit és lehetőségeit és megállapodtak abban, hogy elfogadják a kiküldött bizottság javaslatát, mely szerint a magyar párt a tagozatok belátására bizza, hogy kerületenként melyik párttal egyezzenek meg közös akcióban. A magyar párt az ülés lefolyása után a következő kommunikét adta ki: „A mezőgazdasági kamarák választási ügyében a magyar párt több oldalról kapott megkeresést az állásfoglalás iránt. A megkeresések felett tartott beható tanácskozás után kimondotta a választások intézésére kiküldött bizottság, hogy a kamarai választások ügye nem lévén lényegében politikai kérdésnek tekinthető, a párt arra közvetlen irányító befolyást gyakorolni avagy egyes politikai pártokkal eziránt megegyezni nem kíván, hanem megbizik abban, amit a választások ügyében több irányban tárgyaló Erdélyi Gazdasági Egylet, mint az erdélyi gazdasáradalom nagymultu szaktestülete ebben a részben minden politikától mentesen, tisztán az általános gazdasági érdek szakszerű képviselőinek biztosítása végett tenni kíván. A párt tagjaira nézve tehát a pártprogram általános elvi tartalmán túl kötelező direktívát felállítani a bizottság nem kíván, érintetlenül hagyva a központnak az egyes tagozatokhoz korábban szétküldött köriratában foglaltakat, melyek minden egyes tagozatnak biztosítani kívánják az akciósabadságot, a pártprogram elvi rendelkezéseitől csupán azt ajánlva figyelembe, hogy olyanok, kik a magyarság ellen nyíltan ellenséges állást foglaltak el valamely közkérdésben, a párt tagjainak támogatásával pozícióhoz nem juthatnak».

*

Az Erdélyi Gazdasági Egylet különben már megegyezett a kormány-párttal, a liberálisokkal, hogy a kamarai választásokon közös listákkal fog résztvenni. A liberálisok a 17 kamarai tanácsi helyből hetet biztosítanak az Erdélyi Gazdasági Egyletnek, amely a vidéki szervezeteivel való megállapodás után a következőket delegálta a közös listákra: Török Bálint, Rosenberger Sándor, Jósika Gábor báró, Szász Ferenc dr., Balázs István, Bárdos Péter és Vencel Miksa. A közös listát csütörtöki terjeszti be az E. G. E. a választási bírósághoz.

*

Az érsekújvári tanfelügyelő rövid rendeletben értesítette a kisebbségi iskolák igazgatóságait, hogy a katolikus népiskola 14 tanítója közül háromnak, a neolog zsidó elemi iskola három tanerője közül egynek, az ortodox zsidó iskola két tanerője közül egynek az állam beszüntette a fizetéskiegészítés kiutalását. A rendelet nem említi, hogy a közoktatásügyi kormány miért spórol egyszerre a kisebbségi iskolákon, amelyeket a legnyilvánosabb helyzetbe hozta ezzel a rendelkezéssel. Az érsekújvári katolikus népiskola egy osztályában eddig is 50-60 tanuló volt összesen, a leredukált tanerőkkel pedig a jövőben 80-100 diák fog egy osztályban az eredményes tanulás minden lehetősége nélkül szorongan. A zsidó neolog iskola még rosszabb helyzetbe kerül: szeptembertől kezdve öt népes osztályt két tanító fog tanítani — el lehet képzelni, milyen eredménnyel. Az érsekújvári magyarság nagy megdöbbenéssel fogadta a közoktatásügyi kormány kisebbségellenes rendeletét.

*

A csucsai paktumról lesújtó kritikát mondott az erdélyi nemzeti párt egyik vezetője: Marsreu Justin dr. képviselő. „A csucsai paktumról — mondotta —

szívesen hozom nyilvánosságra véleményemet. A magyarság tudja, hogy a nemzeti pártban megbízhat, mert a gyulafehérvári határozatok alapján ez a párt garantálja az emberi jogokat. A magyar párt ennél fogva már csak azért sem bocsátkozott tárgyalásokba velünk, mert a mi pártunk közismert programjával amúgy is a kisebbségek mellett van. Így gondolkozhattak: keresünk most egy másik pártot, amelyet paktummal magunk mellé láncolhatunk. A liberális párt nem volt erre alkalmas, mert nem ismer kisebbségeket és kisebbségi jogokat. A parasztpárt lévén szocia-

lista színezésű, nem konvenált a magyar párt konzervatív vezetőségének. Maradtak tehát az averescuánusok és velük jött létre a titokzatos paktum, amelyet éppen azért, mert titokzatos, egy magyar ember nem ismerhet el magáranézve kötelezőnek. A néppárt különben nem működő párt. Nem is történelmi párt, csak a hetvenéves Averescu tábornok köré csoportosult kisdied csapat, amely a pártvezér elhalálása után felbomlott. A magyarságnak ily labilis, néhány évig fennálló párttal nagyjelentőségű paktumot nem lehet volna szabad kötnie».

Megkezdődött Marokkóban a közös spanyol-francia offenzíva A druzok előnyomulnak Szíriában

Párisból jelentik: Painlevé miniszterelnök közölte a sajtó képviselőivel, hogy megkapta Sarrail tábornok táviratának második részét. A táviratban a francia veszteségekre vonatkozólag még mindig nincs újabb pozitív adat. Sarrail beismeri, hogy Sueida ellen erős támadások folytak a druzok részéről, az erődítmény azonban még mindig a franciák birtokában van. Sarrail különös hálával emlékezik meg az angolok segítségéről, akik repülőgépeket és gépfegyvereket bocsátottak a francia csapatok rendelkezésére.

Miután egész Szíriában a francia cenzúra működik, csak hivatalos jelentések érkezik a druzok fölkeléséről. Sarrail tábornok legutóbbi sürgönye szerint Eshra-ban nyugalom uralkodik. A druzok nem lépték át a határt. A suedai őrs csak néhány sebesültet veszített, jóllehet a druzok ismétellen támadtak. Azokat a felkelő csapatokat, amelyek Transzjordania határvidékén akarták magukat befészkelni, repülők feltartóztatták.

Arab forrásból eredő hírek szerint a druzok elfoglalták Zuedát, a druzok országának egyik legfontosabb védelmi pontját. A dennai vasutvonalat állítólag

Asra közelében szintén arab csapatok szállták meg és ezzel megszakadt ezen a vonalon a közlekedés. A franciák nagy támadásra készülődnek, de bevárják erősítéseiket.

A marokkói fronton angol forrásból származó jelentések szerint a rifkabilokkal szövetséges dzsebalá-törzsek szintén nagyarányú offenzívára készülődnek. Abd el Krim a dzsebalá-törzsfőnököt Airdiba hívta, ahol hosszasan tanácskozott velük. A törzsfőnökök kiadták a parancsot, hogy a csapatok készüljenek fel újabb harcokra. A dzsebalá-törzsek valószínűleg Tetuan mellett fogják megtámadni a francia-spanyol csapatokat. Larrast erős spanyol osztagok hagyták el, hogy egyesüljenek Uezzannál a francia csapatokkal.

A legújabb madridi félhivatalos jelentés hírül hozza a hadszínterről, hogy a közös francia-spanyol offenzíva kedden megindul a Succos-völgyben.

Az Echo de Paris közlése szerint Pettain marsall, aki néhány hét előtt külön megbízással Marokkóban tartózkodott, most újból Marokkóba utazik. A lap ezt az utazást összeköttetésbe hozza a harc-vonalnak tervezett új tagozásával.

Megszövegezték a választ a német jegyzékre Véget ért Briand és Chamberlain londoni tanácskozása

Londonból jelentik: György angol király kedden délelőtt Briand francia külügyminisztert kihallgatáson fogadta. Briand a kihallgatáson de Fleuriau francia nagykövettel együtt jelent meg. A kihallgatás után találkoztak először Briand és Chamberlain. A tanácskozáson Berthelot Fromageot és Léger vettek részt s hozzáfogtak a június 21-iki német jegyzékre szóló válasz megszövegezéséhez.

Azt remélik, hogy az a jegyzék, amely Briand és Chamberlain készítettek elő, megrövidíti az írásos eszmecsereket idejéről és rövidesen tényleges tárgyalásokra vezet.

Briand és Chamberlain megbeszélése annyira előrehaladt, hogy Briand valószínűnek tartja, hogy csütörtöki visszaterhet Párisba.

A Havas-iroda londoni levelezője jelenti: A délelőtti első megbeszélés olyan kedvező körülmények közt folyt le, hogy a német jegyzékre szóló válasz dolgában eggyellegesen megegyezés jöhetett létre. A válaszigyzék, amelyet Berthelot és Fromageot terjesztettek elő, Londonban kedvező fogadtatásra talált. Briand újságírók előtt kijelentette, hogy a tárgyalások mostani állásából ítélve csütörtökig teljes megegyezés várható.

Brit részről megjegyzik, hogy a Németországhoz legközelebb intézendő francia válaszigyzék is fentartással fog élni a német jegyzékben felvetett bizonyos pontok tekintetében, ezek a fentartások fogják

befejezni a biztonsági paktum kérdésében a szövetségesek és Németország közötti írásos eszmecsere. A brit kormány álláspontja a biztonsági kérdésben ismeretes. Az angol közvélemény támogatását csak olyan kölcsönös szerződés számára lehet megnyerni, amely Németország nyugati határait korlátozódik. Ez a nyugati paktum azonban a brit felfogás szerint nem szenvedhet hajótörést a németországi keleti határok zátonyain.

Párisi lapok megbízható forrásból eredő jelentése szerint Briand azt javasolta Chamberlainnek, hogy ha szeptember végéig Németországot az ellenőrzőbizottság és a nagykövetek tanácsa egyhangulag nem nyilvánítja lefegyverzettnek, akkor Németországnak a Népszövetségbe való felvételi kérvényét halasszák el a jövő ősztől. Chamberlain azonban nem akarta ezt a nyilvánvalóan igen fontos ügyet ilyen hosszú időre elhalasztani és ezért azt az indítványt tette, hogy ha Németország kéri a Népszövetségbe való felvételt, a Népszövetség ehhez elvben azonnal járuljon hozzá és csak a tényleges felvételt tegyék függővé az ellenőrzés eredményétől. A szankciók kérdésében Chamberlain továbbra is ragaszkodik a döntőbírósi eljárásához.

Londonban Briand többször tárgyalt az amerikai nagykövettel is. Jól értesült körök szerint az amerikai követ ismertette a francia külügyminiszterrel a washingtoni kor-

mány felfogását, amely szerint Németország már eddig is igen megszemélt előzékenységet tanúsított, amit nem szabad lebecsülni.

Francia politikai körökben Belgium magatartása igen nagy lehangoltságot keltett, minthogy Vanderelde legutóbbi jegyzékéből Párisban a német álláspont támogatását olvassák ki.

Mint Londonból jelentik, a két külügyminiszter tanácskozásának hátterében fontos események történek. Az első konferencia után De Fleuriau francia nagykövet ebédre hívta meg az amerikai nagykövetet és a fehér asztalnál tájékoztatta Briand és Chamberlain tanácskozásának állásáról, nevezetesen azokról a kérdésekről, amelyek Coolidge elnököt érdeklik.

Este Chamberlain adott ebédet Briand tiszteletére, amelyen nemcsak a francia vendégek voltak hivatalosak, hanem a belga, francia és amerikai nagykövetek is. A kormányhoz közelálló sajtó azt írja, hogy Chamberlain nem mellőzte a német nagykövetet és minden biznnyal őt is meghívta volna, hogy jelét adja annak, hogy a mostani londoni tanácskozások nem irányulnak Németország ellen, de a londoni német nagykövet most szabadságon van és orvosi gyógykezelés alatt áll Marienbadban.

A Reuter-iroda késő éjszakai jelentése szerint a Briand és Chamberlain közötti megbeszélések szerdán este végezték. Újabb megbeszélésekre már nem fog sor kerülni, tehát a londoni konferencián ügylátszik jóváhagyták Franciaországnak Németországhoz intézendő jegyzékét.

A konferencia végén a következő hivatalos jelentést adták ki szerdán este:

— A megbeszélések során teljes egyetértés alakult ki ama válasz tekintetében, amit a francia kormány a szövetséges hatalmakkal egyetértésben fog Németországnak adni. A megbeszélések alkalmat adtak a biztonsági szerződésről való eszmecsere. Ilyen szerződés csak akkor íthető végleg formát, ha megbeszélések folynak valamennyi érdekelt állam között. A londoni tanácskozás nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy siettesse az olyan megbeszéléseket, amelyek kézzelfogható, végleges eredményre fognak vezetni a biztonsági szerződés tekintetében.

Bryan

templomokra hagyta vagyonát
Felbontották a daytoni majompör
vádlojának végrendeletét

Newyorkból jelentik: A daytoni majompör hirtelen elhunyt vádlójának, William Jennings Bryannak hétfőn bontották fel a végrendeletét. 850.000 dollár értékű vagyon maradt utána, amelynek nagyrészét templomoknak és iskoláknak hagyományozta, a többi pedig özvegye és gyermekei örökölték.

Amerikában egyébként még mindig nem csillapodtak le a daytoni majomper körüli viták. A newyorki papok hétről-hétre arról a témáról prédikálnak a templomokban és a legkülönbözőbb álláspontokat foglalják el. A legutóbbi vasárnapon például Newyork három legkiválóbb lelkipásztora tartott prédikációt a daytoni majompör nyomán felvetődött problémákról. A Calvary Baptist templom lelkipásztora, dr. John Roach Straton például így hirdette vasárnapi prédikációjának témáját: Mit vallottam volna én, ha tanultam volna be a daytoni perben? Charles Francis Potter atya, az evolúció lelkes híve pedig azokról a személyes tapasztalatairól prédikált, amelyeket az antievolúciós mozgalom során szerzett a daytoni majompörrel kapcsolatban.

CIRKUSZ

Tíz új egylet

— Nézze, — mondta az illető — iratkozzon be a temetkezési-egyletbe.

Meg is magyarázta, hogy miért... Ha meghalok, ami előbb-utóbb alkalmassá válhat bekövetkezik, hozzátartozóim erre föl ötvenezer dinárt kapnak majd kézbe, ami elvesztésem fölött érzett fájdalmukat jelentékeny mértékben csökkenteni fogja. Viszont ha az egylet tagjai közül valamelyik elpátkol, nekem csak ötven dinárt kell fizetnem, ami aránylag csekély összeg és az ember szívesen leszurja, mert jobb ha én, mint ha nekem... Szóval mindenképpen jól jövök ki. Beiratkoztam.

— Nézze, — mondta az illető legközelebb — iratkozzon be a kiházasító-egyletbe.

Megpróbáltam védekezni és kijelenttem, semmi értelme sincs annak, hogy amikor halálomra spekulálok, akkor önmagam megkontaminálásával egyúttal ellentétes tendenciájú játékot is folytassak és házasságra gondoljak. Ő azonban teljesen meggyőződött: hebizonyította, hogy a két dolog egyáltalán nem ellentétes és a kellemetlenségek sorozatában, amelyek az embert érik, a házasság többnyire megelőzi és kvázi elő is készíti a halált, arról nem is beszélve, hogy rendszerint még sietteti is bekövetkezését. Beiratkoztam.

— Nézze, — mondta az illető végül — iratkozzon be a szülészeti segélyegyletbe.

Noha momentán nem állok anyai örömei előtt, korábbi tapasztalataim után még sem kíséreltem ellenkezni, mert tudtam, hogy ugyanis lyukat fog beszélni a hasamba és — mit lehet tudni — a lyukba esetleg egy egészséges csecsemőt. Beiratkoztam.

Több egyletbe, legnagyobb sajnálatomra, nem tudtam beiratkozni, mert az ötletszegény egylet-alapítók a születéssel, házassággal és a halállal kimerítve látják azokat a kellemetlenségeket, amelyek az embert rövid pályafutása alatt érik. Természetes, hogy ez helytelen felfogás és hogy az e téren mutatkozó mulasztásokat jóvátegyem, elhatároztam, hogy magam is az egyletalapítók sorába lépek. Egyelőre a következő tíz létező intézmény létesítését vettem tervbe:

1. Anyósbiztosító-egylet bigámisták részére. Minden nősülő férfi a házasságtörés alkalmával befizet tíz dinárt. Az a tag, aki bigámistát követ el és így két anyósra tesz szert, fájdalomdíj gyanánt tízezer dinárt kap.

2. Vészkiételek temetkezési-egylet. A szubotical Lloyd minden kártyázó tagja... szóval a szubotical Lloyd minden tagja befizet a játék kezdetén egy dinárt. Aki mellé a közismert könyvkereskedő leül kibicelni, az kap koszorúmegváltás címén száz dinárt.

3. Önyvédelmi-egylet autóbusszerencsétlenség esetére. A befizetés és a nyereségelosztás módjait az egylet még népszerűsége megállapította. Tévedések elkerülése végett: nem az tekintendő autóbusszerencsétlenségnek, ha valakivel felfordul a jármű a palicsi országúton és ennek következtében nyakcsigolyái között megszakad a folytonosság. Ez egyszerű balesetbiztosítási ügylet. Autóbusszerencsétlenség az egylet alapszabályai szerint: beleülni az autóbusszba.

4. Házasságtörési biztosító-egylet. Ha lehet betörés ellen biztosítást kötni, miért ne lehetne házasságtörés ellen is? Az utóbbi van olyan kellemetlen. Főleg — ebben a melegben — a csábítóknak. Természetes, hogy a fájdalomdíjat ő kapja. Naná a férfi.

5. Sakk-betegség-egylet. Akimegkapja a sakkjárványt, betegsége tartamára táppénzben részesül, azonkívül ingyenes orvosi kezelésben hűdéses elme-zavar ellen.

6. Minden fajkutyá-tulajdonos, amikor Fajkutyá-tulajdonosok védegyete, azt mondják neki, hogy de szép kutya ez a kis Snapszli, kár hogy nem valódi fexterrier, kétszáz dinár fájdalomdíjat kap. A kétszáz dinárt az fizeti, aki az ebre vonatkozólag a sértő megjegyzést tette.

7. Utlevélszerzők véd- és dacsövetség. Aki utlevelet akar szerezni, befizet tíz dinárt. Ha valaki meg is kapja az utlevelet, százhuszezer dinárt igényelhet elmaradt munkadíjainak megtérítése címén.

8. Vicc-segélyegylet. Ha dr. Munk Artur szubotical orvos valakinek mond egy viccet, a károsult száz dinár segélyben részesül. Amennyiben két viccet mond, a segélydíj összege négy száz di-

nár. Aki három viccet hallgat meg Munktól, az nem kap semmit, mert élve ugysem bírja ki.

9. Főnyeremény koszt-egylet. Azért nem koszt- és kvártély-egylet, mert az, aki megüti a főnyereményt, kvártélyt ugyanis kap az ügyészségen, amikor a sorsjegyárusító följelentésére súlyos testi sértés miatt letartóztatják. Viszont — ha tagja az egyletnek — mindennap beküldenek neki a cellába ebédet.

10. Malomtulajdonosok befizet évi harmincezer dinár biztosítási díjat és ha nem ég le a malma, kap tíz milliót.

Felkérem a nagyérdemű közönséget, hogy a fentebb felsorolt és általam alapítandó egyleteket nagybecsű pártfogásával kitüntetni szíveskedjék. dió

Meggyilkolták

Sztambulijszki bombamerénylőjét

Kilencszáz bolgár politikai fogoly éhségstrájkot kezdett harmincegy újabb halálos ítélet miatt.

Szófiából jelentik: Dazkalov Arzén macedón vajdát a batanovesli vasúti állomáson ismeretlen ember meggyilkolta. Dazkalov volt az, aki négy évvel ezelőtt bombát vetett a Nemzeti Színháznak abba a páholyába, ahol Szambulijszki miniszterelnök néhány agrárius miniszterrel ült.

Ezen a politikai gyilkosságon kívül nagy izgalmat keltenek Bulgáriában azok az újabb halálos ítéletek is, amelyeket a szófiai hadbíróskedden hozott. A kelet-bulgáriai monstre kommunista pörben csak a múlt héten hozott a várnai hadbíró-

ság harminchárom halálos ítéletet és a bolgár földművespárt parlamenti képviselője erőlyesen tiltakozott a tömeges halálos ítéletek ellen.

Ennek ellenére a szófiai hadbíróskedden délután újabb harmincegy halálos ítéletet hirdetett ki. Az elítéltek, akik valamennyien a földművespárt tagjai, ártatlanságukat hangoztatták és kegyelmi kérvényt nyújtottak be.

A tömeges halálos ítéletek következményeképpen kilencszáz politikai fogoly éhségstrájkot kezdett, hogy ezzel tiltakozzanak a hadbíróskodás munkája ellen.

Egy szinmagyar bácskai járás hetven százaléka munkanélküli

Mi korgeti a bácskai családokat Braziliába?

Néhány évvel ezelőtt még a munkanélküliség nem volt probléma a Vajdaság magyarok területén. Ma már ez is megváltozott. A munkanélküliség problémája tengernyi szenvedés hőmpálygő lávája. A vajdasági magyarságra csőstől szakad a baj és a jaj és hogy egészen szorososan ragaszkodjunk a tényekhez — az ígéret. Valamikor az ígérethez hozzáadott népek választási malacot helyeztek kílátásba, meg sört, meg bort, meg hidat, meg ha jól viselte magát, hárommal több vásárt. Ma földet és adóelengedést és dohánytermelést és fűt és fát ígérnek neki. Direkt egy főnyeremény csábító képét rajzollják ki leredukált igényü képzelete előtt. Egy olyan főnyereményt, amelyben már évek óta mindig a magyarság húzza ki a jutrit. Az élettől az utóbbi hét sovány esztendő alatt pedig mindenesetre a röviddebet. Panaszt szült ismét a bácskai televény.

Az alábbi sirámok, amelyek talán már nem is sirámok egy szinmagyar járás feldült tarlójából keltek ki. Pompás és dus szülések lehet nevezni ezt az újabb jalkiáltást.

Az első stáció Bajsa. Csinos község a topolai járásban, alig néhány köhajításra Topolától. Lakói magyarok és szlovákok. És zsellérek. És persze szegények. Egy magyar zsellér csak szegény lehet és bácskai viszonylatban sem lehet megtagadni tőle a küll elnevezést. A bajsai nincstelenség közvetlen oka az agrárreform, a szép korfui deklaráció torz megvalósítása. A község határában a Lebach, Vojács, Szemző és Geier uradalmak terültek el, amelyek valamikor ézrével foglalkoztatták és juttatták kenyérhez a község szegénysorsú földtelen lakosságát. A nagybirtokokat felsosztották. A községi földeket konfiskálták. Az adót meghagyták. Munkaalkal-

makról pedig nem gondoskodták. Mi történetetted egyéb ezután, minthogy a nyomorba taszítottak vagy a kivándorlást választották, vagy ottmaradtak falujukban vegetálni és várakozni. Egy-néhány házban történt próbálátogatás meggyőződött bennünket arról, hogy ez a várakozás és a szülőföldhöz való görösös ragaszkodás irtózatoss következményekkel járt. Kenyér és fűtőanyag nélkül maradt családok, gyors javításra szoruló épületek, a zűllés lejtőjén indulásra készen álló házfaiak sorakoznak egymásután. A bajsai magyarok, zsellérek, munkás földnélküliek, — évtizedes suta politika rokkant áldozatai — éheznek. A legújabbban megállapított szigorúan pontos és hivatalosan rideg számarány szerint a bajsai magyarok 70%-a munkanélküli.

Furcsa és külön tanulmányra érdemes jelenség a szegények szemérmessége. A magyar szegény pedig százszorosan az. Nem panaszkodik, nem sópánkodik. Nem viszi piacra a bánatát, nem üz kultuszt belőle, irtózik attól, hogy nyomormártírrá játsza ki magát. Ennek lehet tulajdonítani a sztaramoravical munkanélküliség névtelen hőseinek szenvedéseit, akik hangtalan és sóhaitalan nincstelenségükben valóban mártírok. Itt is az uradalmak szétdarabolása tette a lakosságot földönfutóvá, s az addig tartható viszonyok közt élt nép otthonát nyomortanyává. Duboka-pusztán valamikor minden dologtalan földmunkás hozzájutott valamilyen foglalkozáshoz. És erre szükség is volt, mert 50%-ra rugott a környékkel együtt a zsellér emberek száma. Ma ezek a kulai és verbászi cukorgyárba szorultak, de a munka itt is bizonytalan. Rövid ideig tartó és a gyáraknak csak kevés munkásra van szükségük. Aki százados generációk láncolatán keresztül ott éltek a földön

és a földből, ma idegenek otthonukban.

Az Uj-pusztia (Karkatur) és Emuslespusztia, amely a Zichy grófok tulajdona volt, szintén felosztásra került s a földművesek, akiknek az uradalmak adtak munkaalalmat, a jómódból átmenet nélkül zuhantak bele a nyomorba. Az a siralmas kép, amibe a két utóbbi helyen belebolítottunk, beszél és vádol és ráolvasza szótalanul a marasztaló penitenciat azoknak a fejére, akik az agrárreform ürügye alatt egyiptomi csapást mértek egy járás dolgos és szorgalmas munkásaira. Ki tudja, hogy miért kell 20—30 családnak fedél nélkül az Isten szabad ege alatt táborozni és ki a megmondhatója és ki a felelősségvállaló azért, hogy asszonyok, akik anyák és gyerekek, akik a jövő generáció nagy-szerű igéretei, az ég madarai és a mezők liliomainak sorsára kárhoztattak? Mert itt nemcsak munkanélküliség, hanem kenyer is nincs, hanem fedél sincs. Itt eshet az eső és fújhat a szél és szabadon hőmpolyoghat a nagy nyári esőzések árja. Itt csak leírhatatlan nyomor van.

A helyzet Matildjason sem külön. A Tománovics-birtok odisszejáról már igen sokszor megemlékeztünk. A járás székhelyét, Topolát környező birtokoknak hasonló a sorsa. Ez ad talait az elégedetlenségnek, a sérelmek fölszaporodásának, a világháboruban meggyőzött emberek szociális nyomorának. Nincs kenyér és a tél küszöbén nem tréfa a nyomor. És időszerű a »racionális progresszivitás« elvét hangoztató agrárreformnak is figyelembe ajánlani, hogy eddig Matildjasonról 110, Szektséről 223 és Feheticsről 180 család vándorolt ki. A többiek pedig itt kopálnak.

100% és 70% és 50%. Tehát 40% 70% a munkanélküliség.

Hét érdemes nyomorért Braziliába menni?

Mészterházy Ábrám

Betörő, aki egy ójszaka három betörést követett el

A noviszádi törvényszék három és fél évi börtönnre ítélte

Bácska-Palánkán a múlt évi karácsony előtti napokban naprendben voltak a betörések. Volt olyan ójszaka is, amikor egyetlen ójszakán három betörés is történt. Csak hónapok múltán sikerült a betörőt, Tatács Mihályt velükigradistai földműves személyében letartóztatni.

Tatács Mihályról a rendőri nyomozás megállapította, hogy múlt évi augusztus 20-án Csurogon betört Benyik Ernő csurogi kereskedőhöz és onnan 2000 dinár értékű holmit lopott el. Tatács ezután egy ideig a Szerémségben garázdálkodott és decemberben Palánkára tette át működési területét. December 2-án Bogdan Jovo gazdánál követett el betörést és elloptott egy disznót és három malacot. December 16-án éjjel Adamov Franjo dohánytözsédsébe tört be, onnan 100 doboz cigarettát vitt el, ugyanazon éjjel még betört Marckics Ljubisa kereskedő üzletébe és onnan 4000 dinár értékű árut és még ugyanazon éjjel Nikolasev Jovan trafikjába tört be és elvitt onnan 200 dinár készpénzt. Másnap éjjel Svilarev Lázár kereskedőt dézsmálta meg 2000 dinárral.

A lopott holmitak Laczkó Pál bácsipetrováci földműves vette meg töfe potom pénzért.

A noviszádi törvényszék Gomirac tanácsa kedden 3 és fél évi börtönnre ítélte Tatácsot, míg Laczkót orgazdaság miatt 3 havi fogházra ítélte.

Az ügyész és a vádlottak is fellebeztek.

DROTKÖTELEKET
szigetelt és csupasz rézhuzalokat,
izzólámpaparnérokat, antennarótokat, ólomatábo-
leket előrendelni mindössze egy, hiányos áron
szállít a Noviszadi Kábelgyár (Radnička ul. 2)
Telefon 124 443

Kína polgárháboru előtt

Teng-Ju-Sang tábornok
Csang-Cso-Lin ellen vonul

Londonból jelentik: A helyzet Kínában egyre bonyolódik. Az idegenellenes mozgalom mellett, amely még mindig nem nyugodott meg, a polgárháboru veszélye fenyegeti az országot. A köztársasági Kína tábornokai közül Teng-Ju-Siang, aki egyidőben Sun-Jat-Sennek, a forradalmi párt fejének híve volt, elpártolt régi szövetségeseitől és csatlakozott a reakciós Wu-Pej-Tu tábornokhoz, akivel koalíciót teremtett. A jelek szerint Teng-Ju-Siang a Mandzsuriában székelő Sang-Cso-Lin ellen akar vonulni, hogy annak letörésével a központi, pekingi kormányt a maga hatalma alá rendelje.

Az idegenellenes mozgalom a pekingi kormány titkos támogatásával tovább tart. Az angol külügyi hivatal a csun-kingi zavargások és kihágások miatt hiába tiltakozott Pekingben. A kínai hatóságok, ahelyett, hogy védelemben részesítették volna az angol alattvalókat, még jobban uszították ellenük a lázadókat. Ezért angol matrózokat hajóztak partra; közben összeütközés támadt a kínaiak és a matrózok között, melynek során négy kínait megölték.

Shanghaiiban a helyzet kiélezedett. Az összes dokkmunkások sztrájkolnak. Csak a kínaiak részére szóló könnyen megromló árut szállították ki a raktárból. Hongkongban bomba robbant fel, melyet kínaiak rejtettek a villamosba. A robbanás, amely egy kínait megölt, azt a célt szolgálta, hogy a tömeget felizgassa.

Holttest

a szántóföldön

A Vogányban talált hulla nem azonos a meggyilkolt gyémántkereskedővel

Ezévi május 17-ére virradó éjszaka a Ruma melletti Vogány község határában a szántóföldön holttestet találtak, amelyen több késszurás nyomai voltak láthatók.

Néhány nappal előbb Büchler Ferenc pilóta az A. 71. számú repülőgéppel és két utassal: Savis Ludviggal és Lasker Jon-nal, az amerikai származású dúsgazdag strassburgi gyémántkereskedővel Bécsből Budapestre szándékozott repülni és noha a postarepülőgép menetrendszerű időben elindult — Budapestre nem érkezett meg.

Eközben Lasker Jon megcsönkített holttestét Sopronban megtalálták, de a magával vitt és harmincmillió frankot érő briliánsoknak nyoma veszett.

A nemzetközi rendőrségek kutattak a rejtélyesen eltűnt repülőgép után és megállapították, hogy az eltűnt repülőgép másik utasa, Savis Ludvig Beogradban volt, ahol egy szállóban néhány napig saját nevével volt bejelentve. A rendőrségek arra következtettek, hogy az életben maradt utasnak tudnia kell, mi történt a repülőgéppel és ki gyilkolta meg utitársát. Savis Ludvignek azonban azóta nyoma veszett.

A rejtélyt még jobban komplikálta, hogy Vogányban egy meztelen férfi-holttestre bukkantak, amelynek szeméyleírásából azt következtették, hogy az azonos a repülőgép eltűnt pilótájával.

Most azután megoldódott a vogányi rejtély, — amelynek kibogozásával Bécs, Budapest és Beograd rendőrségei foglalkoztak. A beogradi rendőri újság leközölte a holttest fényképét és abban többen Getkovics Uroszica-i trafikusra ismerték rá.

A vogányi hatóságok ezzel a rejtélyes ügyet már-már elintéztéknek

vették, amikor kedden Vogányba érkezett Maximovics Dragoljub, aki az ószerbiai Selo-Stojnikban lakik és a felmutatott ruhákban felismerte eltűnt fivére: Maximovics Milán selo-stojnikai marhakereskedő ruháit. Maximovics Milán május 12-én hazuról Vogányba utazott, hogy ott élőállato-

kat vásároljon és ecéből 40.000 dinár készpénzt vitt magával. A vogányi rendőrség a gyilkos nyomában van. A mitrovicai törvényszék vizsgálóbírája elrendelte a holttest exhumálását, hogy Maximovics Dragoljub megállapíthassa, vajjon a vogányi buzaföldeken talált holttest a fivére-e?

Németország igényt tart gyarmatokra

Stresemann beszéde a birodalmi gyűlésen

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés szerdai ülésén harmadszori olvasásban is elfogadta a ványajavaslatot. A szavazás előtt a szociáldemokraták és a kommunisták kivonultak a teremből. A demokraták deklarációt terjesztettek elő, amelyben kijelentették, hogy a többségi pártok annyira szokatlan szavazási eljárásokat követnek, hogy a párt tagjai kétségesnek tartják a törvény jogosságát és ezért tartózkodni fognak a szavazástól.

A birodalmi gyűlés ezután elfogadta a német-svéd és a német-finn döntőbírárságról szóló javaslatot, majd a többség előadója betérjett a német-amerikai kereskedelmi szerződést, amelyet rövid beszédben elfogadásra ajánlott.

A kereskedelmi szerződés vitája során Stresemann külügyminiszter is felszólt. Azzal a külföldön képviselt felfogással szemben — mondotta — amely szerint Németországnak nincs joga gyarmati működést kifejteni, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a német kormány, amikor a Népszövetségbe való belépésről volt szó, a legnyomatékosabban hangsúlyozta, hogy elvárja, hogy az előrehaladott népek sorába számítsák és ez alapon elismerjék igényt a gyarmatokra. Németország nem fogadhat el olyan osztályozást a Népszövetség részéről, amely lehetővé teszi számára, hogy a gyarmatokon gazdasági erejének megfelelő jogokat biztosítson magának. A külügyminiszter kijelentéseit a jobboldal lelkesen megtapsolta.

Képesítéshez kötik a vendéglős ipart

Csak az lehet kávéháztulajdonos, aki négy évig pincér volt
Az italmérési engedélyek száma nem korlátozható

A díjtételekről szóló törvény (zakon o taksama) felhatalmazást ad a pénzügyminiszternek és belügyminiszternek, hogy egyes, az említett törvényben foglalt intézkedésekre vonatkozólag esetről-esetre végrehajtási utasítást (pravilnik) adhatnak ki, melyben a szükséghez képest a törvény egyes intézkedéseit végrehajtási utasítás formájában magyarázhatják és így az előállott új viszonyokat szabályozhatják. A hivatalos lap egyik legutóbbi számában, a díjtételekről szóló törvény 61—63. paragrafusaira vonatkozó végrehajtási utasítás jelent meg, melyben főleg az italkimérési jogkörbe eső kérdések nyernek szabályozást. A legfontosabb intézkedése a most megjelent végrehajtási utasításnak az, hogy az eddig a Vajdaságban gyakorlatban levő magyar ipartörvénynek a vendéglős, kávé és szállodás iparra vonatkozó pontjai érvényüket veszítik és a fentemlített iparágak megszűnnek szabad ipar lemmi, mert a végrehajtási utasítás a vendéglős, kávé és szállodás ipar üzését képesítéshez köti.

A pravilniknak ez az intézkedése annyit jelent, hogy a jövőben csak azok lehetnek vendéglősök, szállodások vagy kávéások, akik előzőleg mint pincérek dolgoztak, szakiskolát vagy szaktanfolyamot hallgattak és megtelelő gyakorlati idővel bírnak. A most megjelent végrehajtási utasítás szerint ugyanis egyéb feltételek mellett — nagykorúság, állampolgárság, erkölcsös előélet — a vendéglős, kávé vagy szállodás ipar üzésére csak oly egyéneknek adható ki iparengedély, akiknek megvan a képesítésük. Képesítés alatt az utasítás szakiskolát ért, egy évi gyakorlati idővel, vagy pedig szaktanfolyamot két évi gyakorlattal.

Eszerint iparengedélyt a fentemlített iparágakra azok kaphatnak, akik elvégezték a szakiskolát és egy évi gyakorlati idejük van vendéglősben, kávéházban, szállodában. A szaktanfolyamot végzeteknek két évi gyakorlati idő után adható ki csak az iparengedély.

Miután azonban az ország területén mindezideig sem szakiskolák,

sem tantolyamok nincsenek, ezért a mostani helyzetre úgy intézkedik az utasítás, hogy mindaddig, míg ezek meg nem nyílnak, négy évi gyakorlati idő kell a fentemlített iparágak elsajátítására, illetőleg négy évi gyakorlat annyit számít, mintha szakiskolát vagy szaktanfolyamot hallgattak volna. Az utasítás megjelöli a gyakorlat fogalmát is, mely alatt a vendégek közvetlen kiszolgálását kell érteni. A gyakorlati idő a tanoncnak az ipartestületnél, illetőleg az elsőfokú iparhatóságnál való bejelentésétől számítódik. Az utasításban ígért van arra, hogy a kereskedelmi és iparügyi miniszter rövidesen felállítja a szakiskolákat és tanfolyamokat és ezek részére részletes tantervezetet dolgoz ki.

A pravilnik ezután részletesen foglalkozik egyéb az italkimérési jog területet érintő kérdésekről, melyek közül különösen ki kell emelnünk, hogy a jövőben nem korlátozható a kiadható italkimérési engedélyek száma, vagyis az egyes városokban és községekben nincs a lakosság számához arányítva a kiadandó italkimérési engedélyek száma és így azok részére, akik a pravilnikban foglalt feltételeknek megfelelnek, az iparengedélyt ki kell adni. Ujjtása a végrehajtási utasításnak az is, hogy a jövőben az italmérési engedélyeket — úgy a személyi, mint a helyjogot — a kerületi főispán s nem a miniszter adja. Végül súlyos büntetőszankciókat tartalmaz a végrehajtási utasítás és mint a kihágási ügyeknél egész szokatlanul alkalmazott szigorú megemlítésünk, hogy az utasításban foglalt rendelkezések elleni kihágások elvülési ideje öt évben van megállapítva. A pravilnik végül a Vajdaságban eddig érvényben levő italmérési jogokról szóló 1899. évi XXV. törvénycikket teljes egészében hatálytalanítja.

A pénzügyminiszter és belügyminiszter új rendelkezésével a pincérek régi törekvése valósul meg.

Hogy mi történik azokkal, akik a múltban képesítés nélkül kaptak kávé és szállodai iparengedélyt, arról egyáltalán nem rendelkezik a minisztertervezet.

Hindenburg

háromszoros „Hoch!“-ot kiáltott
a német köztársaságra

Ünnepség a köztársaság fennállásának
hatodik évfordulója alkalmából

Berlinből jelentik: A weimari alkotmány hatodik születésnapján a birodalmi gyűlés ünnepélyes ülésre jött össze, amelyen megjelent Hindenburg birodalmi elnök is. A kormány tagjai legnagyobb részt ott voltak az ülésen. A vendégek sorában számos közéleti, művészi, tudományos és pénzügyi kiválóság ünnepelte a köztársaságot. Az ülésen a német nemzeti Graafje alelnök is megjelent, aki megleghangú üdvözlő beszédet mondott.

Az ünnepi szónokok között első volt Clatz bonni egyetemi tanár, aki lendületes és lelkes beszédben köszöntötte a weimari alkotmány hatodik évfordulóját, amelyet a német nép súlyos időkben erejének utolsó megfeszítésével választott. Clatz professzor a weimari alkotmányt kiegyenlítő képződménynek nevezte, amely a bolsevizmus viharában született, de a szelleme nyugati. Utána Luther kancellár mondott néhány szót, azután háromszoros Hoch-ot kiáltott a német köztársaságra és a német nép egységére. Az éljenzés kitört és Hindenburg elnök együtt kiáltott „Hoch“-ot a köztársaságra az ünnepelő közönséggel. Az ünnepi ülés után a birodalmi elnök elhagyta a birodalmi gyűlés épületét és az utvonalon elhelyezkedett néptömegek éljenzése közben az Unter den Linden át a Wilhelmstrassera hajtatott.

A birodalom minden városában ünnepségek voltak az alkotmány évfordulóján. Egyedül Münchenben tartózkodott a lakosság az ünnepeltől.

Százötvenéves

a szuboticaai zsidó hitközség

Októberben ünneplik meg a jubileumot

Százötven évvel ezelőtt, 1775-ben Mária Terézia királynő engedélyt adott tizenegy zsidó családnak, hogy a szabad királyi város rangjára emelt Szabadka területén letelepedhessen. A tizenegy család, amely részben Nyugatmagyarországról, részben Morvaországból költözött a későbbi Szubotica-ra, még ugyanabban az évben hitközséget is alapított s élt mindazokkal a jogokkal, amelyeket a királynő szabadságlevelé biztosított számukra.

A zsidók szuboticaai letelepítésének s a hitközség megalakításának történetét rendre elmondja Iványi István a Szabadka története című művében. A szuboticaai zsidóságnak ebből a korból nincsenek írásos emlékei, csak jóval később kezdtek a jegyzőkönyveket és egyéb dokumentumokat összegyűjteni.

Iványi István ismertette adatokból állapította meg a szuboticaai zsidó hitközség a zsidók itteni letelepülésének dátumát s határozta el, hogy a ritka jubileumot, a letelepedés százötvenedik évfordulóját nagyszabású ünnepséggel üli meg.

Vasárnapra, augusztus 16-ikára hivták össze a hitközség rendkívüli közgyűlését, amely a jubiláris ünnepségek rendezése tekintetében határozni fog. Értesülésünk szerint a jubileumj ünnepségeket október 11-ikén tartják meg s ugyanakkor iktatják ünnepélyesen a főrabbi állásba dr. Gerson József főrabbit.

A szuboticaai zsidóhitközség százötven esztendő fennállása alkalmából a templomi s egyéb ünnepségeken kívül ingyenesen megvendégeli a város polgárságát is.

Az 1775-ben Szubotica-ra költözött tizenegy családból mindössze három maradt meg, Kis Márton családja, amelynek nevét később elnémetesítették s lett belőle a Klein-család, a Kohn-család, amelyből lettek a Kanetsek s a Hubert-család. Az összszuboticaai zsidók leszármazottait a jubiláris ünnepség keretein belül külön is ünnepelni fozták.

HIREK

Mese

Sáricát, a szép sárgarigót, meghívta vendégségbe Panci-Manci zöldharkály a szomszéd erdőből. Amikor Sárica négy napis vizit után visszaérkezett, a lakásából, amelyet pedig elutazásakor gondosan bezárt, idegen hangokat hallott kiábrándul.

— Ki van itt? — zörgetett be felháborodottan és az ablakban a Murci veréb léccos feje jelent meg.

— Kit keres nagysád? — mondta szemtelenül Murci a rigónak és úgy tett, mintha nem ösmerné meg. Szegény Sáricának csak elélt a szeme-szája.

— Ejnye Murci uram, micsoda rossz kréta ez! — főrnödött rá a rigó és beakart lépni a fészek tornáczára. De a veréb gyorsan rázarta az ajtót és csak aztán csiripelte oda ugy foghegyről:

— Nem ösmernék kegyedet — és hátat fordított neki.

Az egész kis erdő felháborodott az arcátlan vakmerőségen.

— Ezt a briganti tempót nem lehet tovább tűrni! — mondták az erdő tekintélyes polgárai és elégtételt követeltek a rigó számára.

Sárica dult-fult a méregtől. Nyomban a rendőrségre sietett. A fülemile jegyzőkönyvet vett fel az esetről és utasította Harkályt, a lakásbíróasztal elnökét, hogy azonnal lakoltassa ki a bitorlókat.

A rendőri készültség egy darabig a fészek körül keringett, aztán Harkály bekopogtatott az ajtón:

— A törvény nevében nyissátok ki!

A verébelesre félt csöveket dugták ki a lőrésen, mint a baltákat.

— A lakás a miénk, nem adjuk.

— Pajta! — vezényelt a harkály és a harcias erdei rendőrök megrohanták a lakástolvajok tanyáját. De a verébeles elbarrikádizták magukat és vitézül elmentáltak. Sárica a fenyőfa közbélépését kérte. A fenyőfa először nem akart beavatkozni a dologba, szigorú semlegeségére hivatkozott, de aztán megindult a rigó sírákozásán és összerázkódott. Hatalmasan megrázta a karjait, ám a bitorlók meg se moccantak. Ekkor a szelet is segítségül hívták; együttes erővel kapaszkodtak bele a fészekbe, elbálták teljes svunggal, hogy majd kiszakad a tüdejük, de az csak ingott-bingott és a verébeles mindenféle csufiságot kiabáltak ki az ostromlókra a kéményből.

Hát a kilakoltatás bizony kudarcot vallott. Az erdei sereg visszavonult és Sárica a szomszéd fekete rigó vendégszeretők hajlékában talált menedéket. Másnap Bagoty, az erdő legimpozánsabb véne, fehér lobogóval a csőrében, megjelent az elrabolt fészek előtt és minden tekintélyét lathatva, szólt:

— Adjátok vissza az erdő békéjét.

A verébeles válasza se méltatták az ősz parlamentárit, csak sorra kiköptek a padláslyukon, ezzel fejezve ki mélységes megvetésüket. Az erdő véne leforrázva repült tova.

Harmadnap már a szabad ég alatt kellett tölteni az éjjelt Sáricának. Negyednap már immel-ammal intézték ügyét a lakásbíróasztal és Fülemile, a rendőrfőnök, megszökött előle a korzón, mert félt, hogy ismét a panaszaival molestickálja.

Egy hét múlva mindenki szívből utálta a sárgarigót.

— Hagyjon már élni bennünket! — lakadt ki idegesen Tuzok ur, a kövér nádlibró, mikor Sárica immár hetvenötödik éve mesélte el szörnyű esetét és nem létszönt többé neki, ha cirpált fölötte.

A verébeles pedig egyre jobban megodott a bitorságuk. Vasárnapra nagygyűlést hívtak egybe az erdőszéli békákba. A hibásfarkú veréb, aki a legszürkébb volt valamennyi között, indulatosan üvöltötte:

— Tűrhetelek ez a sárgarigó a folytonos szemétkedéseivel. Utan-utólag

ragalmaz bennünket. A becsteltünket hagyjuk egy ilyen lött-mert komédiástól megcsulolni?

És a nagy, szürke verébállka bőszen köszörmögte a csőré:

— Soha!

— Egész nap fűtyörészik és lopja a napot! — tüzeit Stiglic, a kórista, akit titkos irigye volt a sárgarigónak és a szürke fölleg egyhangulag csitripette:

— Száműzzük a naplopót!

Ekkor egy vadász jelent meg a fák tövében és a kongresszus sietve feloszlott.

A sárgarigó ezalatt beletörődött a sorsába és hozzáfogott az új fészek építéshez. Munka közben vidáman fűtyörészik, mert erről az egy szenvedélyéről nem tudott letenni.

Egyszerre lármás zsvaj ütötte meg a füleit. A zaj mind közelebb jött és már tisztán hallotta a verébeles kiáltozását, a melyek már körülfogták, mint a felhő a napot.

— Mit beszéltél te rám a mókuskák? — toppant elébe a fészektolvaj veréb, — hogy én tolvaj vagyok? — és mielőtt még a rigó kinyithatta volna a száját, pofonította. Szegény rigó leadta a vész-fűtyőket, de a rendőrség nem mert beavatkozni a dologba. Jobbról-balról zudultak rá az ütlegek, szidalmak, sarat és mindenféle szemétket hajigáltak rá és szabályosan megkövezték. Sárica menekülni próbált, de a véne veréb kicsipte a szemét és a sárgarigó holtan bukott alá.

— Hála isten — lélegzett fel a cinege, Sárica legjobb barátja, mikor a véres gyilkosságról értesült — ezentúl egész biztos én kapom az első szerepeket az erdei Dalos Színháznál — és nyomban behurcolkodott a rigó megkezdett, félig kész fészekbe.

Tamás István

— **Dimitrije patriárcha Bacske-
reken.** Veliki-Bacskekről jelentik: Dimitrije patriárcha szerdán Bacske-
reken keresztül Georgija kikindai püs-
pök meglátogatására utazott. A bacs-
kereki állomáson ünnepélyesen fogad-
ták a görögkeleti egyház legfőbb
papját. Az egyházi hatóságok részéről
Sztakics Zsárkó görögkeleti esperessel
az élen a párság, Iszakevics Szveto-
zár hitközségi elnök, dr. Kovács Ist-
ván pápai prelátus, Gerősi Miklós
pápai kamarás, Péter Jusztin érseki
titkár, Jurányi Lajos evangélikus lel-
kész, Sztovszki Pál hitközségi elnök,
Niedermann Mór főrabbi és Huberth
Zsigmond zsidó hitközségi elnök, a
világi hatóságok részéről dr. Vászics
Endre megyei főügyész, Ráics Toma
városi tanácsnok vezetésével a városi
tanács, Pavkovics Gyoka ezredes,
helyőrségi parancsnok, Mandrovičs
Milán közoktatásügyi inspektor, Sztol-
kovics Jován és Bodnár Rudolf szol-
gábirák, Jankovics Koszta iparkamarai
elnök és Vukov Jesta ipartestületi
elnök jelentek meg a pályaudvaron.
A patriárchát, aki egy óra hosszat
tartózkodott Bacske-reken, Sztakics
Zsárkó, Ráics Tóma, Pavkovics Gyoka,
dr. Kovács István, Péter Jusztin, Ju-
rányi Lajos és Niedermann Mór üd-
vözölték. Az üdvözlő beszédekre Di-
mitrije patriárcha hosszabb beszédben
válaszolt.

— **A BBB. ügyosztály új jogi
referense.** Beogradból jelentik: A
belügyminiszter Livajics Antalt a bel-
ügyminisztérium BBB. osztályának
jogi referensévé nevezte ki.

— **Szeptember 1-én nyílik meg a
Venacón a gyermeküdülőtelep.** Novi-
sadról jelentik: A novisadi egészség-
ügyi felügyelőség a Fruška Gora leg-
magasabb pontján, a Venac csúcán
gyermeküdülőtelepet létesít tudósja
családok még nem inficiált gyermekei
és vérszegény gyermekek számára. A
barakokban elhelyezett üdülőtelep szepte-
mber 1-én ünnepélyes formák közt

nyílik meg. Az egészségügyminiszterium
a már meglévő erikvencai gyermek-
üdülőtelepen kívül a Zagreb és Varas-
d közt fekvő Novi-Marovon gyermekü-
dülőtelepet létesített, ahoza a novisadi
egészségügyi felügyelőség szintén fog
gyermekeket üdülésre beutalni. A no-
visadi egészségügyi felügyelőség ép-
most indít utnak Locrum szigetére har-
minec gyermeket. Az állam ezidőszent
ötezer gyermek üdülését tudja lehetővé
tenni. A csupán üdülésre szorulóak a
venáci telepen négy hélig, a súlyosabb
beteg a locrumi és novi-marovói tele-
peken három teljes hónapig tartózkod-
hatnak.

— **Kinevezések.** Az igazságügy-
miniszter Szuvacsárev Szvetiszlav
végzett joghallgatót a subotical járás-
bírószághoz jegyzővé és Resics Béla
járásbírószági irodatisztet telekkönyv-
vezetővé nevezte ki.

— **Két iskolai járásra osztották z
novisadi tanfelügyelőséget.** A hivata-
los lap legutóbbi számában a közokta-
tásügyi miniszternek rendelete jelent
meg, melyben a novisadi tanfelügyelősé-
get két iskolai járásra osztja. A ren-
delet szerint az egyik járást Novisad
városi és szállási iskolák alkotják, míg
a másik tanfelügyelőség hatásköre a no-
visadi politikai járás területén levő isko-
lákra terjed ki.

— **Új szerb nacionalista lap indul
Novisadon.** Novisadról jelentik: A no-
visadi Srnao — mint ismeretes — kette-
szakadt. Egyik része megmaradt dr.
Cseremov György városi orvos mellett,
míg a másik része, amelyben képviselve
van a helyi radikális pártszervezet
egész vezetősége, új tisztikart választott
ugy, hogy most két Srnao van Novi-
sadon. A Cseremov-féle Srnaonak a
„Srbadija“ a lapja, míg a másik frakció
valószínűleg már most szombaton „Se-
verna Srbija“ címmel új hetilapot indít
és annak szerkesztője — a „Srbadija“
volt szerkesztője, Hics Gyula hírlapíró
lesz.

— **Hamisított jótállással vásárolt
biciklit.** Novisadról jelentik: Girnt
Adám novisadi mechanikus pár hónap
előtt részletfizetésre kerékpárt vásárolt
Hegedüs Mátyás novisadi mechanikus-
tól, aki csak abban az esetben volt
hajlandó a részletfizetésbe belemenni,
ha Girnt jótállást hoz. A vételi szerző-
dést Girnt Dreber Antal jótállási nyil-
tatkozáttal átadta Hegedüsnek, a rész-
leteket azonban nem tartotta be, mire
Hegedüs a jótállótól kérte a pénzt,
aki kijelentette, hogy a szerződést nem
irta alá. A novisadi rendőrség Girnt
Adámot szerdán letartóztatta és átadta
az ügyészségnek.

— **Vádirat a brutális begecsi rend-
őrök ellen.** Novisadról jelentik: Muti-
barics Gyura begecsi községi rendőr-
őrmester régi haragosa volt Stakics
Lázár begecsi asztalosnak és amikor
egy éjjel meglátta Stakicsot a kocsmá-
ban, belékötött és amikor Stakics a kö-
tekedő rendőrmestert ellökte magától,
Mutibarics életveszélyesen megsebesi-
tette. Stakics kést rántott és Mutiba-
ricsba szurta, mire a rendőrmester
parancsot adott Petrov Vlajko községi
rendőrnek, hogy szurja le Stakicsot. A
rendőr teljesítette a parancsot és Sta-
kics karját szurta át. A novisadi állam-
ügyészség szerdán, elkészítette ebben az
ügyben a vádiratot és azt tárgyalás ki-
tűzése céljából megküldte a novisadi
törvényszéknek.

— **Tűzriadalom Zsabalyn.** Novi-
sadról jelentik: Szerdán delelőtt tíz
órákor Zsabalyn kigyuladt és leégett
Kiszler Henrik fészere. A tűzriadalmat
okozott a körszégben, mert közfudo-
másu volt, hogy a fészereben száz hordó
olaj és petróleum van beraktározva. A
körségi előjáróság telefon útján segít-
séget kért Novisadról, ahonnan autó-
fecskendőkkel látogatott a tüvöltőség
Polit György főparancsnok vezetésével.
Mire a tűzoltók Zsabalynra értek, a tü-
zet már lokalizálták és a hordókat is
idejekorán eltávolították. A kár ötven-
ezer dinár.

— **Tanügyi kinevezések és áthelyezé-
sek.** A közoktatásügyi miniszter Desnják
Pavle csakováci tanítóképző igazgatót
Csakovácra a mediomurjei tanfelügyelősé-
g élére tanfelügyelőnek, Mrtyan Já-
nos csakováci tanárt pedig ugyanoda
tanfelügyelő-helyettesnek nevezte ki,
Rasics Dimitrije bacsपालंकाí járási tan-
felügyelőt a novisadi második járási
tanfelügyelőséghez, Popovics Zorka ba-
sahídi tanítónőt a novibecseji polgári is-
kolához, Milinkovics Jesdomir csacsaki
tanítót pedig Szomborba helyezte át a
közoktatásügyi miniszter.

— **Hívek kegyelele a volt plébános
íránk.** 1918. évben elhalt Janch Ferenc
staribecseji apátplébános sirja fölé az
általa alakított és fenntartott katolikus
földmives ifjusági egyesület egyet most siremlé-
ket állítottatott. A siremléket most szentel-
ték föl a lakosság nagy részvétele
mellett. Az ünnepi beszédet a jelenlegi
staribecseji apátplébános Petrány Fergenc
tartotta s elhunyt elődének érdemeit
magasroptú szónoklatban méltatta.
Utána az ifjusági egyesület hölgy- és
férfiszónoka emlékeztet meg a volt
elnökről. Az emelkedett hangulatú ün-
nepeséget, amelyen mintegy háromezren
vettek részt, a staribecseji dalárda éneke
zárta be.

— **A suboticali leánygimnázium el-
helyezése.** A suboticali leánygimnázium
elhelyezése ügyében — mint a Bacsme-
gyei Napló is megírta — legutóbb kon-
ferenciát tartottak, amelyen ugy hatá-
roztak, hogy az új iskolát a polgári
fiúiskola épületében helyezik el, míg
a polgári iskola tanuló számára két
elemi iskolát üritenek ki. Szerdán a
polgári fiúiskola igazgatósága érintke-
zésbe lépett a városi tanácsal, amely
előtt azt igyekezett kifejtetni, hogy a
fiútanulók részére nem megfelelők a ki-
jelölt elemi iskolai épületek. A tanács
még a szerdai ülésén foglalkozott a
kérdéssel és ugy határozott, hogy mi-
előtt végrelegesen döntene, újabb konfe-
renciára hívja össze a suboticali tanügyi
hatóságokat.

— **A stípi letartóztatottak kö-
zül négyet szabadlábra helyezett
a bíróság.** A Bacsmegeyi Napló már
jelentette, hogy a stípi rendőrség
letartóztatott tízenöt tekintélyes pol-
gárt, akiket azzal vádoltak, hogy a
dóiszterbiai lakosság körében kommu-
nista agitációt fejtettek ki. A letar-
tóztatottak között volt Lázics Arzén
nemzetgyűlési képviselő fia is. A
rendőrség néhány nappal ezelőtt át-
adta a letartóztatottakat a stípi vizs-
gálobírónak, aki tízenegy vádlott el-
len elrendelte a vizsgálati fogságot,
míg négyet — köztük Lázics Loncsét
is — bizonyítékok hiányában szaba-
don bocsátotta. Ezzel azonban a
nagy port fölvert állítólagos kommu-
nista puccs ügye még nem nyert be-
fejezést, mert Puzderlijevics radikális
képviselő és Lázics Arzén demokrata
képviselő és Davidovics Ljuba szem-
élyesen szándékoznak interveniálni
a letartóztatottak érdekében a belügy-
és az igazságügyminiszternél és kéri
fogják a stípi rendőrtisztek elbocsá-
tását, akik Lázics Arzén demokrata
képviselő kijelentése szerint pártpoli-
tikai okokból koholták a kommunista
összeesküvés meséjét.

— **Novisadi rendőri hírek.** A
novisadi rendőrség a suboticali rendőr-
ség megkeresésére letartóztatta Kovács
Emma és Kovács Julia suboticali leányo-
kat, akik több lopást követtek el Subo-
ticán. A letartóztatott lányokat átadják
a suboticali rendőrségnek. — A rendőr-
ség letartóztatta Koncsár Ljubomir gli-
nai származású pincéért, aki egy utastól
ellopta a vassüti ruhátár elismervényét,
azzal kiváltotta a ruhátárban elhelyezett
bőröndöt és eladta. Átadják az ügyész-
ségnek. — Dosztán Sándor novisadi
mechanikus feljelentésére a rendőrség
letartóztatta Nemegei Sándor mechani-
kust, aki Dosztántól egy eszköpenyi
lopott el. Átadták az ügyészségnek.

— **Három miniszter vesz részt a szubotcai kiállítás megnyitására.** E hó 23-án nyitják meg ünnepélyesen a szubotcai kiállítást. A megnyitáson a kormányt Miletics Krszta földművelésügyi, Radojevics Jován közlekedési és dr. Krajacs kereskedelmi miniszter fogja képviselni.

— **Bérmálás a titeli járásban.** Budanovics Lajos bácskai római katolikus püspöki adminisztrátor jövő hónapban végzi a titeli járásban a bérmálásokat, Szeptember 7-én Budisávan, 8-án Lokon, ahol a mosorini, gardinovcei és vilovai hívők is összegyűlnek és 9-én Titelen osztja ki a bérmálás szentségét. Az adminisztrátor fogadtatására az előkészületek már nagyban folynak. Tekintve hogy ezekben a községekben tizenöt esztendő óta nem részesedtek a hívők a bérmálás szentségében, az idén tömegesen járulnak az egyházió elé.

— **Befejeződik a Ruhr-vidék kiürítése.** Berlinből jelentik: A *Tageblatt* düsseldorfi jelentése szerint az ottani megszálló hatóságok közölték, hogy a város kiürítését a francia csapatok augusztus 21-én kezdik meg és augusztus 28-án fejezik be. Duisburgból jelentik, hogy a bolgár katonai hatóság közlése szerint a város augusztus 25-én felszabadul a megszállás alól. Augusztus végéig tehát befejeződik teljesen a Ruhr-vidék kiürítése.

— **A debreceni nemzetközi sakkverseny.** Debrecenből jelentik: A debreceni nemzetközi sakkverseny szerdai fordulóján Havasi Kornél (Budapest) súlyos elnézéssel veszített Johner (Zürich) ellen. Grünfeld vezérnyalóját játszmában nyert Tartakower ellen.

— **A berlini rendőrfőnök minden rendzavarást megakadályoz.** Berlinből jelentik: A fekete-vörösarany zászlós és a jobboldali szervezetek között egyre sűrűbben megismétlődő összetűzések a berlini rendőrfőnököt arra indították, hogy falragaszokban közölje a lakossággal, hogy a rendőrség a jövőben a legerélyesebb eszközökkel fog minden rendzavarást megakadályozni. A rendőrség megköveteli, hogy Berlin városának minden békés polgára nyugodtan járjon az utcákon. Minden olyan felvonulást, amelynek a célja zavargás, a rendőrség könyörtelenül szét fog verni és a felvonulások rendezői ellen izgatás címén megindítja az eljárást.

— **Bolgár komitácik megostromoltak egy délszerbiai falut.** Skopljéból jelentik: Bolgár komitácik hétfőn éjjel betörték a negotini járásban levő Dracsevica községbe. A lakosság, amely előre értesült a készülő rablótámadásról, felkészülve várta a komitácikat és a katonaság és csendőrség segítségével véresen visszaverte a támadást. A rablók, akikkel a lakosság formális ütközetet vívott, hat halott hátrahagyásával elmenekültek.

— **Hir Csicserin bukásáról.** Párisból jelentik: Kopenhágán át Londonból az *Ivesztja* című lapnak az a jelentése érkezett ide, hogy Csicserin egészségügyi okokból a külügyi népbiztosi állás alól való felmentését kérte.

— **Leégett ház.** Lokon hétfőn a hajnali órákban addig még ki nem derített okokból kigyuladt Tómin Jevrem jómódu gazda háza. Mire segítség jött, a nádfedeles tető és a padlás felhalmozott gabona és egyéb holmi a tűz martaléka lett. Életveszedelmek között nagynehezen sikerült a gazda beteges mostoha anyját az égő házból kimenteni. A kár 40.000 dinár, mely biztosítás révén megtérül.

— **Bocskay István koronája — a román király születésnapján ajándéka.** Bukarestből jelentik: Ferdinánd román királynak e hónap 24-én lesz a hatvanadik születésnapja, amelyet Romániában fényes keretek közt fognak megünnepelni. A román kormánynak az a szándéka, hogy a királynak Bocskay István koronáját adja születésnapján ajándéknak, amely most a bécsi császári múzeumban van elhelyezve. A korona megvásárlására a bukaresti kormány tárgyalásokat kezdett az osztrák kormánnyal.

— **Rakovszky István meglátogatta Beniczkyt a fogházban.** Budapestből jelentik: Rakovszky István képviselő, Beniczky Ödön régi barátja, szerdán délelőtt meglátogatta az ügyészségen és Polányi Aladár főügyész helyettesét, az ügyészség jelenlegi vezetőjét engedélyt kért arra, hogy Beniczkyt a fogházban meglátogathassa. Az ügyészség vezetője az engedélyt megadta Rakovszky Istvánnak, Rakovszky István most már másodízben kereste fel Beniczkyt a Markó-uccai fogházban.

— **Hindenburg Münchenben.** Berlinből jelentik: A birodalom elnöke kedden este nyolc órakor a bajor kormány meglátogatására Münchenbe utazott. Münchenben a pályaudvaron Held miniszterelnök, a parlament elnöke és a bajor kormány több tagja fogadta Hindenburgot. A birodalmi elnök az üdvözlő beszédekre adott válaszában hangsúlyozta, hogy a német államok egyetértését a legfontosabbnak tartja a birodalom újból való fellendüléséhez.

— **Felülvizsgálják a hadirokkantakat.** A szociálpolitikai miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint minden hadirokkant köteles megszerezni és bemutatni a jugoszláv állampolgárságról szóló bizonyítványt és a saját felekezeti lelkész előtt legalább két hadirokkant társával eskü alatt kell igazolni, hogy valóban a harctéren sebesült meg, vagy a háborúban szerzett betegségben rokkant meg. A hadiözvegyeket és árvákat arra kötelezi a szociálpolitikai miniszter rendelte, hogy anyakönyvi kivonatot nyújtsanak be a rokkantügyi hivatalnak. Mihelyt a beszerzett adatok birtokába jut a minisztérium, azonnal lényegesen emelni fogja az igazolt és a felülvizsgált rokkantak, hadiözvegyek és árváknak segélydíját. Az adatok beszerzésére és bemutatására a minisztérium egy hónapi időt állapított meg.

— **A szubotcai borbélysegédek gyűlése.** A borbély és fodrászsegédek egyesülete e hó 14-én este nyolc órakor gyűlést tart. A vezetőség kéri a tagokat, hogy a Munkás-Otthonban teljes számban jelenjenek meg.

— **A szubotcai sakkverseny tizedik fordulójára.** A szubotcai sakkverseny szerdai fordulóján öt játszma végződött remissel, mégpedig: *a Pavkovics—Pirc, Vidmár—Boschán, Pavkovics—Markovics, Valentincics—Feuer* és *a György—Tótpartik.* Függetlenül maradtak a *Kalzsinszki—Sztupán* és *a Poljakov—Tenner* játszmák. *Gräber* nyert *Singer* ellen és *Rozsics* legyőzte *Csillagot.* A kilencedik fordulói függő-pártiak is lejátszották: *Markovics* győzött *Rozsics* ellen és *Vidmár* megverte *Csillagot.* A versenyzők állása a tizedik forduló után: *György* 7, *Vidmár*, *Feuer* 6½, *Singer* *Boschán* 6, *Markovics*, *Gräber* 5½, *Kulzsinszki* 5 (1), *Pirc*, *Rozsics* 5, *Tenner*, *Poljakov* 4½ (1), *Valentincics* 4½, *Sztupán* 4 (1), *Pavkovics*, *Tót* 3½, *Csillag* 3, *Todorovics* 2½. A tizedik forduló legérdekesebb játszmája: *Világos Gräber (Szombor), sötét Singer (Zagreb.)* 1. e4 Hf6 2. Hc3 d5 3. e3 Hd5 4. Hd5: Vd5: 5. Vf3 Va5 6. Fc4 e6 7. c3 Hc6 8. Vd2 Fd6 9. Hf3 0-0 10. d4 Fd7 11. 0-0 Tac8 12. Hg5 h6 13. b4 Vb 6 14. Hc 4 Hc 7 15. Fh6: f5 16. Hd6: Vd 6: 17. Fg5 Mg6 18. f4 Fc6 19. Taél Fd5 20. Fd3 b6 21. Vf2 Hh8 22. Td 3 Hf7 23. Ff6 gf 24. Vh4 Hg5 25. Fc Td7 26. g6 feladta

— **Szubotcai adókiutalások.** Augusztus 22-én a következő V—VI—VII—VIII. körök kerülnek sorra: özv. Tauber Sándorné, Spitzer Adolf, Tohmann Adolf, Pfeifer Simon, Neuhauz Mihály, Besko Adolf, Adancsek Gergely, Szanitter Tivadár, Weisz és Schlesinger, Lichtner Árpád, Vasvári József, Kriszthaber és Spitzer, Koós János, Karakasevics Milorád, Kalmár Jenő, Neuhauz és Kalmar, Kohn József, Fillingner és társa, Kohn Miklósné, Czigler Gyula és társa, Hoffmann Mihályné, Supék Lajos, Polacsek József, Fehér Antal, özv. Szaulics Jánosné, Reiner Lázár, Scheger Lajos, Gintgold Sámuel, Pölhe István.

— **Békitési kísérletek Orlando és Mussolini között.** Rómából jelentik: Orlando volt miniszterelnök már elindult, hogy elhatározása szerint Franciaország földjén pihenje ki a legutóbbi választási izgalmakat, azonban néhány kilométerre Rómától megdölgölte magát és visszatért a városba. Hivatalosan azzal magyarázzák Orlando visszatérését, hogy a volt miniszterelnök még egyszer beszélni akar családjával. Más oldalról viszont olyan hírek terjedtek el, hogy békitőkísérletek folynak, mert az olasz kormány szeretné elkerülni, hogy ismét megszorodjon a külföldre utazott egykori olasz miniszterelnökök száma.

— **Painlevé megbetegedett.** Párisból jelentik: Painlevé miniszterelnök, aki enyhe lefolyású rosszullét fogott el, Párisból néhány napi tartózkodásra vidékre utazott.

— **Letartóztatott sztariheceji betörők.** Novisadról jelentik: A sztariheceji rendőrség letartóztatta Krsztonovics Nikola cipészt és Ognyanovics Mile munkást, akik Horvácki Dancsika és Hlavacski Jován sztariheceji gazdánál betörték. A nyomozás folyik.

— **Egészségügyi kiállítás Mitrovicán.** Novisadról jelentik: A Vukovaron bezárt egészségügyi kiállítást vasárnap Mitrovicán nyitják meg, ahol egyidejűleg egészségügyi előadásokat is tartanak. A kiállítás Vukovaron látúnó eredménnyel zárult.

— **Gyönyörű kutyákat láthat a szubotcai kiállításon!**

— **Vizsgák és beiratkozások a szentai gimnáziumban.** A szentai állami főgimnáziumban augusztus 25-én és 26-án tartják meg a javító és a különbözeti vizsgákat. Augusztus 27-én és 31-én lesz a kis érettségi, szeptember 12-től 17-ig a nagyérettségi. A szerb osztályokban szeptember 1-én, 2-án és 3-án, a magyar osztályokban szeptember 4-én és 5-én lesz a *Veni Sancte* és az előadások szeptember 8-án kezdődnek. A vizsgálati kérvényeket augusztus 15-ig kell benyújtani a gimnázium igazgatóságához.

— **Lakásról gondskodik a szubotcai kiállítás irodája!**

— **A Tiszába fulladt a szegedi Ébredő Magyarok elnöke.** Szegedről jelentik: Kedden délután a Szegedi Csónakázó Egyesület előtt a Tiszába fulladt Lábás Endre nyugalmazott államasati főfelügyelő, az Ébredő Magyarok szegedi egyesületének elnöke. Lábást valószínűleg szívszélhűdés érte uszás közben. Segítségére siető klubtársai már nem tudták kimenteni. Holttestét keresik.

— **Női- és gyermekfehérműt a legutóbbi áron a »Dama«** fehérműszalonon készit Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

— **Szubotcára szállították a topolai betörőket.** Mint megírtuk, e hó 6-án Tapolnai Baranyai József ottani vendég-lős lakásába betörték és a lakást kifosztották. A topolai rendőrség még a betörés éjszakáján kinyomozta és letartóztatta a tetteseket Radojevics Jevrem, Simics Milán, Visnyovszki János és Knezevics Josip személyében. A betörőtársaságban egy asszony is volt, aki megszókött. A négy letartóztatott embert kedden szállították be a szubotcai ügyészség fogházába.

SPORT

Botránnyal végződött a spliti országos uszóbajnokság

Öt új országos rekord

A spliti országos bajnoki uszóverseny, amelyről röviden már beszámoltunk, mint a későn érkező jelentésekkel kiderült, parázs botránnyal végződött. A vízpoló bajnokság döntőjében a spliti Jadran a dubrovniki Juggal került össze, amely az elődöntőbe Szombor csapatát verte 3:2-re. Ezt az eredményt ugyan a versenybíró megsemmisítette, Szombor azonban visszalépett a további küzdelemtől és így a dubrovnikiaknak mégis sikerült a döntőbe bejutniuk. A rendkívül heves mérkőzés már az első percekben eldurvult, mert a bíró egyáltalán nem mutatott hajlandóságot a szabálytalanságok megbüntetésére. A Jug a félidő elején nyomban gölt ért el, amit rövidre rá újabb gól követett. A splitiek szemmel látható idegességgel kezdték a második félidőt, amikor a közönség valóságos dühöngve biztatta őket újabb és újabb rohamokra. A 4-ik percben a bíró elnézett egy faultot, ami annyira kihozta sodrából az egyik spliti nézőt, Pasko Bettinit, hogy beugrott a bíró csónakába és *Malsovics bíró ruháitól a tengerbe dobta.* A klubok vezetői és a rendőrség nyomban közbeleptek és megvédelmezték a bírót a felizgatott közönség további inzultusaitól, aki amikor kimászott a tengerből, kijelentette, hogy a mérkőzést tovább nem vezet. A vízpoló-bajnokságnak ilyenformán folytatása lesz az uszósövetségnek, amely előreláthatólag újrajátszás nélkül a dubrovnikiaknak itéli a bajnokságot.

A bajnoki verseny egyébként sportbelileg kitűnő eredménnyel záródott. A versenyen öt új országos rekordot állítottak fel. Nagyszerűen szerepeltek a szombori uszók, akik valamennyien tanúságot tettek nagy klasszisukról. A verseny meglepetése a susáki Smokvina testvérek bemutatkozása volt, akik közül az idősebb, a tizenhétéves Vlado a 100 méteres hátszásban 1 p. 23.2 mp.-el új országos rekordot állított fel. A szombori Deák, a tavalyi bajnok, aki betegsége miatt indiszponálan állt ki, csak a harmadik helyen végzett. A 100 méteres mellúszás junior bajnokságát a szombori Koller Nándor nyerte meg 1 p. 27.9 mp. országos ifjusági rekorddal. A 100 és 50 méteres sprintbajnokság szintén a susáki Smokvina Vlado zsákmaraja lett 1 perc 09 mp., illetőleg 31.1 mp.-es idővel. A szombori Popovics mindkét sprintrészen a spliti Mirkovics mögött a harmadik lett. A zagrebi Corcordia uszója, Pavelics a mellúszásban a 100, a 200 és a 400 méteren három új országos rekordot állított fel.

A temesvári Kinizsi pénteken érkezik Szubotcára. A pompás formában levő román bajnokcsapat, amely most vasárnap a bajnokság döntőjében 5:0-ra verte fölényesen ellenfelét, szombaton a Sand csapatával fog játszani. Bár a szubotcai csapat komplett felállításban veszi fel a küzdelmet, egyáltalán nem számíthat arra, hogy nemzetközi viszonylatban is elsőrangú játékerőt képviselő Kinizsivel szemben a győzelmet megszerezheti. A legjobb esetben 1—2 gólarányu vereséggel kerülhet ki a küzdelemből, amely előreláthatólag a nyári szezon legkiemelkedőbb sporteseménye lesz. A Kinizsinek főleg a csatársora elsőrangú, amelyben nem kevesebb, mint négy román válogatott szerepel. A csatársor balszárnya a legelső klasszist képviseli: gyors és nagy átütőerővel rendelkezik. A halvesor szintén egytől-egyig kitűnő játékosokból áll, akik nemzetközi mérkőzéseken szerzett rutinjuk révén pompásan megállják helyüket a mezőnyben. A közvetlen védelem méltóan egészíti ki a nagyhirű együttest, amely most negyedszer szerezte meg Románia bajnokságát. A temesvári csapat vasárnap a Bácskával játszik a szombori-ut sporttelepen.

KÖZGAZDASÁG

Ujból módosították a munkásadórendeletet

Napi 13 dinár 40 para az adómentes létminimum

A pénzügyminisztérium 28650. számú rendeletében újból módosította a fizikai munkásokra kirótt adót. Az eddigi rendeleteket most a következőkben módosítja a 28650. számú rendelet:

A fizikai munkások a munka természetére való tekintettel nélkül folyó évi április elszejtől keresetük után tartoznak fizetni két százalékot közvetlen adó címén, fél százalékot fakant-adó címén, kétféle százalékot előfogadói fejében, hattized százalékot pedig rendkívüli pótdadó címén, összesen tehát 3,3 százalékot. A községi pótdadó nem lehet több, mint minden száz dinár kereset után fél dinár.

A 18 éven aluli és 65 éven felüli munkások nem fizetnek munkásadót. Ezt az adót azok a munkások sem fizetik, kiknek évi jövedelme az 5000 dinárt meg nem haladja és nem esnek ezen adó alá az ugynevezett időszakos munkások sem (napszamosok). A munkásadók az adóbefizetésekért felelősek. A pénzügyi hatóságok tartoznak a bejelentésekről a munkaadónak elismervényt adni. A nem képesített ipari napszamosokról és az ideiglenes munkásokról a munkaadók nem tartoznak bizonyítékot követelni arról, hogy eddigi adójukat befizették-e, vagy sem, de mindenestre felelnek az adófizetésért arra az időre, amely időre náluk munkában voltak. A pénzügyi hatóságok kívánságára kötelesek a munkaadók a bejelentés mellett, amelyet minden alkalommal munkaadónak kötelessége bizonyítani, keresztlevelel, vagy más alkalmas okmánnyal igazolni a munkásnak életkorát, amennyiben nem tudják azt igazolni, tartozik az ilyen munkás után is munkásadót megfizetni. Az 5000 dinár évi létminimum tekintetében a pénzügyi hatóságok ugyancsak követelni fogják, hogy a munkaadók szabályszerű adóbejelentést adjanak be közokirat alakjában a szükséges bizonyítékokkal, hogy a munkás évi keresete csakugyan nem haladja meg az évi ötezer dinárt. A módosítások azonnal életbe lépnek, még pedig április elszejtől kezdődő visszaható erővel.

Véget ért a pénzkrisis

Sokszázmillió elhelyezetlen tőke az agrári piácon — Tovább esik a bankkamatláb

Minden jel arra vall, hogy Jugoszlávia közgazdasági életének egyik főbaja, a pénzkrisis, „szünőfélben van. Szakemberek véleménye szerint a zagrebi pénzügyintézetek ma egy millió dinárt messze túlhaladó készpénz tőkével rendelkeznek, melyet — legalább a krízis folyamán kialakult feltételek mellett — már nem tudnak elhelyezni és egyedül az Első Torvát Takarékpénztár felesleges, vagyis rendelkezésre álló tőkéje meghaladja az ötszáz milliót. Ennek természetes következményeként esni kell a bankkamatlábaknak is. Még két-három hónap előtt a zagrebi és ljubljanai bankkartinál millió pónalék terhő alatt — fiz, illetőleg tizenkét százalékban maximálta a magánosok betétei után fizetendő tőkekamatot, ma nyolc százalékkal, folyószámlabetéteknél még hét százalékkal is alig lehet elhelyezni banknál pénzt.

Ennél a jelenségnél az a legérdekesebb, hogy ugyanazok a körülmények, melyek ez előtt a pénzkrisist idézték elő, most indirekte befolyással vannak a mindinkább feltűnő „pénzbőség» is, mert már ilyen kifejezéseket is használnak tulajdonszámizista bankigazgatók. Az előtt az ipar és általában a termelés panasz-

kodott, hogy tőke híján nem tud eléget tenni exportkereskedelmi kötelezettségeinek, illetőleg ambícióinak, ma pedig, mikor a dinár árfolyam-emelkedése folytán terményeink ára a külfölddel szemben napról-napra érezhető diszparitásba kerültek, az ipar, a termelés nem akar már pénzt, hiszen üzemet munkahány miatt ugysz csökkenteni volt kénytelen és száz meg ezerszámra bocsát el munkásokat.

A pénzbőség mindazonáltal csak »nagyban«, a szűkebb pénzügyi világban érezteti hatását, a magános érdekelt még alig érzi. A bankhitel még mindig meglehetősen drága s husz százalékon alul alig lehet még ma is bankban hitelt kapni. A pénzkrisis általános likviditását csak a magántőke szilárdtsága képes elérni s a főkével rendelkezők és hitelt keresők közötti közvetlenebb kapcsolat megteremtése. Akkor majd, ha a banktőke konkurrensként fellép a magántőke is, akkor nemcsak a betétkamat lesz alacsonyabb, hanem a kölcsön kamata is.

A földbérletek adója. Azok a földtulajdonosok, akik földjüket készpénzben meghatározott bérösszegért adják bérbe, a bérösszeg 10%-át fizetik III. osztályú kereseti adó fejében. Ehhez az összeghez járul még különböző pótlékok s jövedelmi adó fejében mintegy 20% s a földtulajdonos köteles a községi és vármegyei pótdadót, ami helyenként 300—500%-ot tesz ki, — megfizetni. Ellenben a feles, harmados, szóval a részes bérleteknél, ha a megmunkálást a bérő saját háznépével végzi, nem kell sem a harmadosotályú kereseti adót, sem annak pótlékait, sem az általános jövedelmi pótdadót fizetni. Ha azonban a föld megműveléséhez mezőgazdasági családokat is alkalmaznak, fizetendő a harmadosotályú kereseti adó s ennek pótlékai.

Jó termés a Szerémségben. Novisadról jelentik: Az idei szerémségi terméseredmény a nagy esőzések ellenére jó átlag 8—10 métermázsza buza termett holdanként. A tengeri igen jó áll és a szőlő is kedvező terméskilátásokkal kecsegtet. A szőlőskertekben a jég sok helyütt nagy károkat okozott.

A községek kötelesek az árverési jegyzőkönyveket a pénzügyi hatóságokhoz bemutatni. Az illetéktörvény 81. tétele és a végrehajtási utasítás 90. szakasza azt írja elő, hogy a községek kötelesek az árverés után bérbeadott földek, valamint az árverés után történt eladások és vételkekről szóló jegyzőkönyveket a pénzügyi hatóságoknak bemutatni. A községek legnagyobb részé elmulasztott eléget tenni ezeknek a rendelkezéseknek s most sorra bírságotlják emiatt a községi jegyzőket.

A szuboticiai vegyvizsgáló állomás működése. A szuboticiai vegyvizsgáló állomás (városnév, III. emelet, 146. sz.) július héban 64 tejmintát, 1 bormintát, 1 paprikamintát, 75 ivóvizmintát, 2 szikvizmintát vett vizsgálat alá. A vegyvizsgáló állomás díjmentesen vizsgál meg minden elemcikket, amelyet magánfogyasztásra vásárolnak.

Felémelték a szeszadót. Szentáról jelentik: Eddig az államkincstár egy liter százszázalékos szesz után husz dinár adót szedett be. Ezt az adót a szesznek a gyárból való kivitele előtt kellett az illetékes állami adóhivatalban kifizetni. A szeszadót a pénzügyminiszter a napokban kiadott rendeletével 20 dinárról 25 dinárra emelte azzal, hogy a bárhol található készleteket azonnal fel kell venni és az öt dinár külbözetet már a meglevő szeszre is utána kell fizetni. A rumra, likőrrre és konyakra kirótt luxusadó megszűnt, de a meglevő

készletek után eddig kifizetett luxusadót nem térítik vissza. A rendelettel egyidejűleg azt is elrendelte a pénzügyminiszter, hogy a rumot, likőrt és konyakot ezentul nem kell az ugynevezett zárjeggyel ellátni.

A divatlapok és az új vámtarifa. A legújabb vámtarifa a folyóiratokat és könyveket, de különösen a külföldi divatlapokat tetemesen megdrágította, amennyiben a divatlapok kg-ját nem kevesebb mint 30 dinár behozatali vám terheli. A Papyrus novisadi könyvkereskedés, amely az ország legnagyobb divatlapkereskedése, közbenjárt, hogy ezek a vámtekek mérsékeltessek. Addig is, amíg ez az ármérséklés életbe nem lép, a divatlapok legnagyobb részénél a vámtebbletet egyáltalán nem, míg egy-néhány divatlapnál csak kis mértékben hártotta át a fogyasztókra.

A Marconi társaság milliós vesztesége az Angol-Magyar Banknál. Bécsből jelentik: A Marconi Wireless Telegraphen-Company most tartotta meg Marconi elnökere alatt az évi közgyűlést. A társaság vezérigazgatója bejelentette, hogy a Marconi társulat az utóbbi két üzleti évben 2,943.234 font sterling veszteséget szenvedett. A veszteség nagy része abból keletkezett, hogy a társaság 1920-ban nagyobb érdekeltiséget vállalt a budapesti angol-magyar banknál. A bécsi jelentés azért meglepő és érthetetlen, mert a budapesti angol-magyar bank az elmúlt üzleti években tetemes nyereséget mutatott ki.

A novisadai értéktőzsde félévi forgalma. Novisadról jelentik: A novisadai termény- és értéktőzsde értéktőzsde ezévi januárjában 396 darab értékpapir forgalmat bonyolított le 250.200 dinár árfolyamértékben. Február a forgalom 3821 darab értékpapirnál 437.959 dinár, márciusban 1175 darabnál 152.423,50 dinár, áprilisban 400 darabnál 55.200 dinár, májusban 289 darabnál 46.694 dinár és júniusban 1389 darab értékpapirnál 264.625 dinár volt, vagyis az első félévben 7470 darab értékpapirt forgalmaztak 1,207.101 dinár 50 para árfolyamértékben. Júliusban 1175 darab értékpapir került eladásra 58.825 dinár árfolyamértékben. A júliusi forgalom tárgyomó részét az Ipari és Kereskedelmi Taakrépénztár részvényeiben 135 dináros áron létrejött üzletek tették ki.

Szentai gabonaárak. Szentáról jelentik: A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza: 270 dinár. Tengeri: 185 dinár. Vasuta szállításra: 187,50 dinár. Hajóra szállításra: 190 dinár. Szeptemberre: 195 dinár. Zab: 150 dinár. Árpa: 155 dinár. Sörárpa: 175 dinár. Rozs: 200 dinár. Muharmág: 150 dinár. Köles: 160 dinár. Heremag: 1100 dinár. Bab: 200 dinár. 0-ás liszt GG: 500 dinár. 2-ös: 450 dinár. 5-ös kenyérliszt: 400 dinár. 7-es: 280 dinár. Takarmányliszt: 170 dinár. Korpa: 160 dinár.

Minden nagyobb pénzügyintézet árusítja a szuboticiai klábilis igazolványt!

A szentai kereskedők panasza. Szentáról jelentik: Kedden este avatták fel a szentai Kereskedelmi Egyesüetnek az Eugen-szállóban lévő új helyiségét kitűnően sikerült bankett keretében. A banketten Milosevics Szlávko elnök és Fischer Ármán alelnök mondottak beszédet, majd az egyesület tagjai eszmecsere-t folytattak a szentai kereskedelem sérelmeiről. Felpanaszolták a szentai kereskedők, hogy a szegény néposztályok számára gyártott textiláru ványa több, mint maga a beszerzési ár és elhatározták, hogy a ványt ezentul nem fogják hitelezni, mert a kamatveszteség felfémésztene a kereskedelmi hasznót. Elhatározták továbbá, hogy gondoskodni fognak a vámhivatal elhelyezéséről és a vámhivatalnokoknak lakást fognak biztosítani, mert a szuboticiai vámhivatal túl van terhelve és Szentának égető szüksége van vámhivatalra. A szentai kereskedők legnagyobb sérelme, hogy a vásáruapi munkaszünetet csak Szentán

tartják meg, míg a környékbeli falvakban és városokban a kereskedők vásáru nap nagy forgalmat csinálnak, minthogy ekkor tömegesen jön be a nép a szállásokról. Azt kívánják, hogy a vásáru napi munkaszünet mindentűt egyformán legyen kötelező. A szentai kereskedők nagy számmal fognak résztvenni a szuboticiai tiltakozó gyűlésen és elő fogják adni sérelmeiket.

KINTORNA

Novisadon az egyik mellékuccában renoválnak egy házat. Az álványokra az ott lakó borbély a következő értesítést ragasztotta ki:

— A ház átalakítása miatt az igentisztelet vendégek ideiglenesen hátul borotváltanak.

Braun orrvérzést kap a kávéháiban. Egyik barátja azt ajánlotta neki, hogy ha hazafelé megy, tartsa jó magasan a fejét.

— Nem lehet — mondja Braun — ez nagyon sok pénzembe kerülne.

— Hogyan?

— Ha magasan tartom a fejem, minden második ember megpumpol az utcán.

A papa hazajön és így szól a lányához.

— Rózám, édes, egy örömhirt mondd nekem.

— Mi az, tata?

— Te tegnap este mennyasszony lettél.

— Igazán? És kivel?

— Hallatlan — mondja az öreg mérgelődve — neki mindent muszáj tudni.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. augusztus 12.

Budapest deviza 1269—1677, valuta 1249—1271.

Prága deviza 6050—6100, valuta 6025—6075.

Berlin deviza 751,20—753,50, valuta 743—747.

Bécs deviza 1270,50—1274,50, valuta 1273.

Trieszt deviza 4975—4985.

London deviza 272.

Newyork deviza 179%.

Zürich, aug. 12. Zárlat: Beograd 9,225, Páris 24,075, London 25,0225, Newyork 515, Brüsszel 23,25, Milánó 18,60, Amsterdam 207,05, Berlin 122,625, Bécs 0,007255, Szófia 3,75, Prága 15,25, Varsó 93,50, Budapest 0,007255, Bukarest 2,70.

Beograd, aug. 12. Zárlat: Berlin 13,30, Bécs 7,87, Budapest 7,88, Bukarest 28,50, Genf 10,86, London 271,25, Milánó 201,50, Newyork 55,85, Páris 260,50, Prága 165,50. Valuták: Dollár 55, Lira 201.

Novisadai terménytőzsde, aug. 12. A tőzsdén bejelentett kötések: Buza 300 mm. bácskai uj K. D. 285 dinár, 1000 mm. bácskai uj K. D. VIII. 290 dinár, 1000 mm. bácskai uj K. D. VIII—IX. 295 dinár, 1000 mm. bácskai uj K. D. IX—X. 300 dinár, 1000 mm. bácskai uj tisztal hajóáru 289 dinár, 100 mm. bácskai uj K. D. 78 2% 280 dinár, 500 mm. szerémi uj K. D. 76 77 2% 280 dinár. Zab 300 mm. bácskai K. D. szuboticiai paritásban 170 dinár. Tengeri 600 mm. bácskai K. D. fővonal 190 dinár, 500 mm. bácskai K. D. VIII—IX. 190 dinár, 200 mm. bácskai IX. K. D. 190 dinár, 200 mm. bácskai K. D. Szombor környékén 191 dinár. 100 mm. K. D. fehér 192,50 dinár, 400 mm. K. D. VIII. 190 dinár, 1500 mm. bácskai dunai hajóáru 197,50 dinár. 100 mm. bánáti temesi hajó R. K. 205 dinár. Liszt 100 mm. bácskai 0-ás bázis K. D. 460 dinár, 600 mm. bácskai 6. sz. 303 dinár, 100 mm. bácskai 6. sz. K. D. 295 dinár.

A versenyautó halottja

Regény. Irta: F. X. Kappus

22. folytatás

Az eddig közölt részek tartalma:
Horváth Elemér báróba beleszeretett Montecarloban Mirjam, egy szép bécsi lány. Horváth a ruletten elvesztette egész vagyonát és hirtelen elutazott jugoszláviai kastélyába. Rendulics Flóra, egy novisadi bank hivatalnoknője megtudja, hogy a báró öngyilkosságra készül. Megkéri Horváthot, hogy ha már ugyanis mindegy neki, vegye őt előbb el feleségül. A báró teljesíti kívánalmát. A nászéjszaka után Flóra bárónő Bécsbe utazik, Horváth aki beleszeretett feleségébe, nem lesz öngyilkos, hanem mindentáron vagyont akar szerezni, hogy feleségét — aki közben egy milliárdos szeretője lett — visszaszerezze és csempészésre adja fejét.

Kifejtette Horváthnak, hogy hogyan készül a rongyból a papiros, hogyan les zebből notesz és füzet és milyen pompás dolog ezeket a tömegcikkiket a vám megkerülésével délfeléd eladni.

A bárót mindez nagyon érdekelte. Bárhova küldte Sulescu, mindenütt híven teljesítette kötelességét és megfelelt a beléje helyezett bizalomnak. Utazott Bulgáriába és vissza, megismerkedett Déloroszországgal, kijátszotta a hatóságokat ahol és amikor csak lehetett. Már egy cseppet sem félt, mert szerencsésjét, amely kezdettől fogva megmaradt mellette, lassankint egészen magától értetődőnek tartotta.

Egy idő múlva megpihent kissé. Sulescu helyeselte ezt és mondta is neki:

— Ne is vigye túlzásba! Nem kell mindent egyszerre összeharcolni. Szórakozzon is kissé, barátom!

Horváth nem mondatta ezt kétszer magának.

Bukarestben időzött, a Palace Hotel-ban szállt meg a Calea Victoria-n. Mindig autóval járt és megismerkedett több fiatal höjjárral. Sokszor kirándult Sinajába, ahol a ruletgolyó perdült és ahol a bakkarát szédületesen nagy összegben kifizették. A löversenveknél is ismert alakja lett.

Ez volt hetek óta folytatott kettős életének másik oldala.

Egyszerre azonban ráeszmélt, hogy nincs már messze kitűzött célja. Még egy jó fogás, amely vagyonát megháromszorozza, vagy megtízszerezi és minden rendben lesz. S ez ebben az országban, ahol lépten-nyomon kínálkoznak a pénzszerezési alkalmak, meg lehet gazdagodni, főként ha az első millió már megvan. S neki sokkal többje volt. Ha összeadta követelését Sulescumál és hozzászámította azt a tételt is, amelyet fantasztikus kamatra adott kosztiba, akkor igazán meg lehetett elégedve a mértékkel.

Ujra meg újra marcolgotta az a gondolat, hogy hagyjon itt mindent s a legközelebbi vonattal utazzék Wienbe. Már eléggé gazdag volt, ezt Flóra is beláthatja... Ha most elébe állna, ha elmondaná, mennyit szenvedett... Nem, mégsem!

Jól ismerte a múlt, látta elutasító arcát, zárkózott kifejezését, hallotta hűdeg, mély hangját. Tőle igazán nem remélhet részvétet.

És a határidő sem telt le még. Tavasszal jár csak le az év, hiszen könyv nélkül tudta szerződésük minden pontját és annak a levélnek minden betűjét, amelyet lepecsételve adott át öccsének Budapesten megőrzés végett.

Március nyolcadika volt ez a nap.

Azonkívül a pénze még mindig nem annyi, mint szeretné. Több legyen, sokkal több, hogy az asszony csodálkozzék, bámuljon akkora vagyon láttára.

Mindent el akar intézni az utolsó pontig, hogy Flóra ne tehessen semmi kifogást. Ha minden feltételt teljesít, akkor Flóra igent fog mondani. Egész biztos, hogy megtartja szavát. — Gondolta Horváth, mert egy régi nemesi család sarja nem lehet szószegő.

Ez az újabb számadás önmagával és pénzügyi mérlege arra ösztönözte, hogy újra Sulescuhoz forduljon. Ismét megjelent nála és kijelentette, hogy dolgozni akar és még többet keresni, ne is hagyja a román egy percig sem pihenni. Sulescu könyveiben lapozgatott, leveleket tanulmányozott át és lenyorgott hozzá.

— Nyár van, uborkaszazon! De várjon!

Feje előre ugrott a vállai közül.

— Volna valami itt a maga számára. Talán ez magának való lenne! Ha van hátorsága hozzá. Mert nekem nincs.

A görög Argassarisról kezdett beszélni Horváthnak:

— Tegnap jött ez az ember az ajánlatával, de én nagyon is kockázatosnak látom a dolgot. Görög is, levantei is...

— Mindamellé... — vetette közbe a báró izgatottan.

— Kérem, ahogy akarja. Felkeresheti és hivatkozhat rám. Pénzét készenlében tartom, az egész vagyonát. Ha belefog, akkor minden garasára szüksége lesz.

Elemér habozás nélkül lement a tenger mellé Konstanzába.

Argarassis rendkívül gyanakvó, bizalmatlan ember volt. Barna, mozdulatlan arcával, félig lehunytt, csillogó szemével olyannak látszott, mint aki háromig sem tud számolni.

Sulescu nevének hallatára szólalt meg először. De azért nagyon tartózkodó maradt.

— Van-e tíz milliója? És folyósítható-e azonnal?

— Legkésőbb nyolc napon belül, — felelt a báró.

— Jó lesz ugyanis...

Horváth lassankint megismerte teljes egészében a magyarányu spirítuscsempészési üzletet, amelynek lelke a görög volt.

— Látta-e már a tank-gőzöst? — kérdezte egyszer Elemért. — Tudja-e, hogy négy hét alatt háromszáz ciszterna spirítust vett fel? Háromszáz ciszterna, az kerekben harminckilencezer hektoliter. Számítsuk csak hektolietrjét háromezer lei-ével, akkor is százhatvan-hét millió lei az eredmény. Természetesen Kisásziában többet érünk el, ha jól megy, a dupláját is.

— Olyan olcsón tudja beszerezni az anyagot? — érdeklődött Horváth.

Argarassis halkán nevetett:

— Lehet olcsón is bevásárolni. Különösen, ha olyan gyárakkal állunk összeköttetésben, amelyeknek meg nem adóztatott készletük van. És minden gyárnak van ilyenből is. Néhány ciszterna mindenesetre. Ezeket összeszedni ügyesen, feltűnés nélkül, ez aztán művészet.

— És a tizmillió?

— Ennyi hiányzik nekem.

A görög széles, nagy gesztussal mutatott körül:

— Erre kell, látja! Mert, nézzen körül itt a kikötőben, minden, ami itt van, minden, aminek szállításhoz, méréshez és elvámoláshoz köze van, azt mind meg kell vesztegetni. Ez maga öt millió.

A báró megértett mindent.

— És én? — kérdezte Argarassist, — tegyük fel, hogy rendelkezésére bocsátom az összeget, mit kereshetek én rajta?

— Magától értetődőleg, maga is részt vesz az üzletben. A tíz millióról ellsmervényt kap: tíz millió és megfelelő kamat stb. Hogy jó vagyok-e ilyen összegre, azt Sulescutól bármikor megtudhatja. Csak nála egyedül ennek a pénznek háromszorosáig vagyok érdekelve.

A görög egy kis szünetet tartott.

— Ehhez jön aztán — folytatta — a maga részesedése, ami legalább tizenkét millió lei. Ennyire csak számított? Elemérnek fejébe szállt a vér ennek hallatára.

Argarassis végigsimította keskeny bajuszát:

— Egy ilyen tankgőzös igen nagy ám! Mindenféle más dolog is elfér a gyomrában, különböző apróságok, drágák, parfüm, orvosság. Ezeket úgy mellékesen szállítja.

Horváth nyolc napi gondolkozási időt kért.

Sinajába ment, de a játékkaszinót kerülte most, az erdőben bolyongott folyton tépelődve, hogy mit tegyen? Innen Bukarestbe tért vissza.

A görög levele vele egyidejűleg érkezett. Közölte, hogy a rakodás sokkal hamarabb ment végbe, mint gondolta, ezért a báró elhatározása sürgős.

Elemér nehéz harcot vívott magával. Mindenesetre felmondta kosztjéit és kifizette Sulescumál fennálló követelését. De dönteni nem tudott. Mert a görög személye, jóllehet fellépése biztos és határozott volt, nem látszott eléggé bizalomgerjesztőnek szemében.

Isten tudja, mi történhetik vele, ha majd egyszer a gőzösn ül. Ezer meg ezer lehetőség villant át agyán: nemcsak vagyona, de élete is kockán forogott.

Maga is csodálkozott azon, hogy mennyire ragaszkodott most az életéhez, mennyire csüggött rajta, holott nemrég egykönnyen odadobta volna. Azóta hogy megváltozott minden...

Flóra képe kezdett kibontakozni az éji homályból, azonban öklét halánté-

kára nyomta és visszafizte a látomást. Nehezen ment, de végre mégis sikerült megszabadulni tőle. S ekkor szerelmének képe helyett Miriam keskeny, halvány arca jelent meg előtte.

Egész idő alatt sohasem gondolt rá, tudatából teljesen elmosódott emléke. Most azonban itt volt egyszerre, oly világosan, tisztán állt előtte, mintha élne. S megelevenedett Horváth előtt utolsó együttléjük órája, amikor kikísérte őt a határig, eszébe jutott minden szó, amit akkor tőle hallott:

— Távolba tudok látni...

Ezeket a szavakat már hangosan mondta. Akkoriban semmi jelentőséget sem tulajdonított Miriam beszédének, akkoriban sokkal jobban törődött saját sorsával, minthogy ez érdekelhetne volna.

De most...

Hirtelen elhatározással az íróasztalhoz sietett és hosszú levelet írt Miriamnak. Röviden megemlítette neki azt, hogy milyen súlyos és jól megfontolandó lépés előtt áll és nagyon szeretne valami közelebbit megtudni annak a férfinak karakteréről, akitől ez az üzlet függ. Mert ha jól emlékszik, — írta a levélben — Miriam annak idején említette volt neki, hogy valakinek kezeiréséből transzban mindent meg lehet tudni. Ezért mellékelte a görög sorait és sürgönyválaszt kér.

(Folyt. köv.)

Az ország legnagyobb kötött trikotázs-konfekciós gyára Beogradban
Gyári lerakat
„Moravija“ A. D. Subotica, Aleksandrova ul. 13

A nagy téli készlet és üzleti helyiségünk helyhiánya folytán elhatároztuk, hogy jelenlegi raktárunkat

előállítási áron kiadjuk.

Selyemru augusztus 31-ig bezárólag a saját áránál 15-20%-kal olcsóbb.

Mellények, bluzok, ruhák, kabátták, kosztümök, sálak, fehérnemű

Használja fel a ritka alkalmat!

Legnagyobb választék női harisnyában és keztyűben!

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
GENOVA

Utazási idő
Zagreb-Genova
20 óra

Express vonalak:
Északamerikába
Középamerikába
Délamerikába:
Braziliába
Uruguayba
Argentínába
Peruba, Chilébe stb.
Ausztráliába

Jugoszláviai vezérképvislet
„TRANSOCEANIK“
Jugoszláviai Utazási és Szállítványozási R. T.
ZAGREB, Petrinjska ul. 6.

Kitűnő konyha

VOJVODINAI KÉPVISELET:
„METEOR“
ügynökség és információs iroda
Vol-Bečkerek Wilson tér 3. Sürgöny cím: Transoceanik V. Bečkerek

A legnagyobb választék divatlapokban
csakis
PAPYRUS-nál NOVISAD
Jovrejska ulica 7. szám — (Omalyev utca)

Araink a legolcsóbbak!		Gyűződjék meg róla!	
Record	Din. 12—	Konfektion Moderne	Din. 45—
Le Chic	40—	Manteaux & Costume	40—
Le Grand Chic	50—	Nouveaux Manteaux	40—
Stella	32—	English Styles	60—
Smart	45—	London Styles	60—
Elite	50—	L'Enfant	32—
Star	55—	Perfekt Kindermode	35—
La Mode de Paris	36—	Lingerie Moderne	40—

az összes férfidivatlapok, kézmunkalapok stb. Kérjen árjegyzéket
Viszontárusoknak a legnagyobb engedményt!

NYILTÉR.

Broj: 3019/1925.

Dražbeni oglas

Na osnovu odluke gradskog sir. stola 3019/1925. objavijujem javnu dražbu, koja će se održati 18. augusta 1925. g. pre podne u 9 sati (Gradska kuća II. sprat 87. vrata) na kojoj će se nekretnine to jest 7 lanaca 562 kv. hv. Ludoške zemlje, 1 lanaca kod kasarne, 9 lanaca 656 kv. hv. Ludoške zemlje, 19 lanaca 393 kv. hv. Sehošić Čerija i koje je syojina mlđb. Cecilije Budinčević na 1925—1926 ekonomsku godinu pod zakup izdati na koju se dražbenici ovim pozivaju. Aspiranti imaju 10% jeftine cene pre početka dražbe u ruke siročadskog oca izložiti. Dražbeni uslovi mogu se videti kod Jovana Živanović z. sir. oca. Subotica 6. augusta 1925. g.

Jovan Živanović z. sir. oca.

6456

Hirdetmény

A Bácspetrovoszelői Keresztény Fogyasztási Szövetkezet felszámoló bizottsága felhívja mindazon hitelezőket, kiknek a fenti cégen követelésük van, hogy követelésüket bélyeges számlakivonat alapján 1926. február 10-ig okmányban jelentsek be, mert későbbi bejelentésük nem lesznek figyelembe véve.

Keresztény Fogyasztási Szövetkezet Bácsko-Petrovoszelon a felszámoló bizottsága által

6502

Oglas.

Opština Padej potrebuje za iduću zimu 7 (sedam), a za školu isto tako 7 (sedam) vagona a 10000 kg prvoklasnog ogreva. drva, bukovo i sa 5% oblica, za isporuku do 1-og septembra o. g. na stanicu Srp. Padej. Taksirane ponude imaju se podneti opštini Padej, do 20-og avgusta o. g. Padej, 10-og avgusta 1925.

Todor Rajčić opšt. beležnik.

Nyilatkozat.

Alulírott Péter Pál, adai lakos ezennel kijelentem, hogy kiskorú fiam Peter Dávid, husz éves adai lakos adósságait a ma naptól kezdve felelősséget nem vállalok s ezért neki senki ne hitelezzen.

Ada, 1925. július 31.

Péter Pál adai lakos.

Objava dražbe

U sekvestranoj stvari Milovana Ognjanov i Danila Ognjanov protiv ud. Djordja Ognjanov rodj. Jelisavete Vical, kao i tutorice mlđb. Matije Ognjanov na temelju rešenja kr. sreskog suda kao gruntov. vlasti br. 9656/923. i 2241—1924. objavijujem, da ću na dan 15. avgusta 1925. god. prepodne u 9 h. na javnoj dražbi izdati u zakup na jednu ekonomsku godinu onih 8 lanaca oranice, koji se nalaze u jednoj tabli pored drumca. Uslovi dražbe se mogu doznati svaki dan od 8—9 h. u advokatskoj kancelariji Dr. Jako Fischera i Dr. Elemera Kalmar subotičkih advokata Aleksandrova ul. br. 4.

Stevan Vernački staratelj sekvestra.

6556

PEZSGŐGYÁR ELADÁS

A Hinkel János-féle kraljev-bregi (Bácska Subotica közelében fekvő) jóhírnevű pezsgőgyár teljes felszerelésével, készárújával és félgyártmányaiával együtt eladó. A gyártelephez 4 hold föld tartozik; szükség esetén a mellette lévő nagyobb szőlőtelep is megvehető. A felszereléshez tartoznak a pezsgőgyártáshoz szükséges legmodernebb gépek, pumpák, pálinkafőzde és borleparló készülékek, stb. Ugyancsak a gyárral együtt eladók összesen: 2200 hektoliter űrtartalmu, részben transport, részben léger hordók, 20.000 darab üres pezsgős és borsos üveg, végül 8000 üveg kész pezsgő és 9000 üveg félig kész (félgyártmány) pezsgő. Az eladás 1925. évi augusztus hó 25-én d. e. 10 órakor fog a helyszínen nyilvános árverés útján forgalmosítani, melyre a venni szándékozók ezuttal meghívattak. A gyártelep, annak felszerelése és raktárai az üzleti órák alatt bármikor megtekinthetők.

Közelebbi felvilágosítás nyérhető Dr. Bárdos Izó subotičai ügyvédnél. Subotica, 1925. augusztus hó 11.

Hinkel János pezsgőgyárának értékesítésével megbízott hitelező bizottság

6713

Fogorvosi műterem

Novisadon teljesen berendezve eladó vagy béreható. Cim megtekinthető Schmolka hírdetőirodájában Novisad, Futoška ulica 2. 6709

Egy használt, komplett portál. 2 kirakattal, fűkörűveggel, vasrollóval és napellenzővel nagyon olcsón eladó. Vogel Henrik Novisad, Jevrejska ul. 6. 6705

Azonnal átadható, 5 szobás, fürdőszobás modern lakás a beltéren örök áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban 6661

Fakereskedés házzal együtt más vállalkozás miatt ELADÓ Sombor Beogradskiu. 67

Mérlegeket a subotičai kiállításon vegyon J. Sebestyén mérleggyár Subotica Pavilon: K 417-418.

Zemunban egy jó meneteli őjjeli üzlet betegség miatt eladó. Érdeklődők forduljanak Piszarevics Milorad, Bjukina ul. 23. Novisad 6707

PATKÁMIN (törv. v.) Patkányirtószer. Reitter Gaskár vel-beckerek nyug. főkapitány nagyszerű találmánya. Doboza 15 dinár. Fő-előállításja: Patkánygyár (Torontali Agrárbank Rt.) Vel.-Beckerek. Viszontelárusítása: Kovács drogéria, V.Beckerek. Juttatás a bizton erodmányért!

Vojvodinában, Szerémben jól bevezetett, saját autójával rendelkező két fiatal újaró fűszer, csokoládé, vagy cukorka-üzemeltetői képviselőt vállal. Bega-hirdető és közvetítő V.-Beckerek. 6698

JEGYGYÖRÖKET és menyasszonyi ajándékokat a legolcsóbban vásárolhat Ádám ékszerésznél Subotica, Radičeva ulica 6. Sugár-ház. 3769

Eladó 45 éve tenálló szőlővidék, főfű, gyümölcsösökkel, részben Slavonia nagyobb városának központjában jól felszerelt raktárral, a tulajdonos nyugalmabonyolása miatt. Cim a kiadóban. 6224

Les Tissus A.G.B. A szép nyári napokon minden elegáns hölgy anyagból készült ruhát hord, amelyek minőségileg és izlésileg legolcsóbbak. Eladás csak kereskedőknek! ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 20/III. — TELEFON 6—99.

Nyilas és Csipkás óras, ékszerész és vésnök Subotica. Strossmajerova ul. 7. Huspiac Aranyat, ezüstit és drágaköveket veszünk és eladunk.

RESTAURANT KOD TRI BRATA volt „Tri Šesirac” Subotica, Knez Miroslav ul. Kellemes kényelmihelység! Izletes ételtek és legjobb italok állandóan. Rész csebebecsés és részecska már délután kaphatók! Naponta cigányzene! Havi abbonama 650 D.

Zongora hangolási és javítást mórskészen vállal vidéken is. Csak használt zongora harmonium állandóan raktáron 3436. Krombholz Albert Subotica, Vilsonova ulica 28.

Saját készítmény! Állandó nagy raktár! Legújabb divatu modern cipőkben Márkó Pressburger vezet. Külön mértékosztályi Szakszerű orihopás munkák! Aleksandrova ulica 5 Bányász-szálloda mellett 3814

Molnárok figyelmébe! Üzemnagyoobítás miatt eladó 1 drb tarár-aspirátor, 1 drb buza-hámozó, 2 drb 5 m hengergszita, 2 drb 4 m hengergszita, 1 pár 42" komplett malomkö. Az összes gépek kifogástalan állapotban üzemben megtekinthetők. Iszó Munyin malmában Turija (Bačka) 6690

Gyapjú- és kelmeáccsokban teljesen jártas, németül tudó festő-ségéd. Állás munkára keresetkell. EORSCHOVA HELÉN Gyapjú- és kelmeáccsokban teljesen jártas, németül tudó. 6617

Anglo-Jugoslavensko Petrolejsko A.D. Beograd — Zagreb SHELL-COMPANY előnyajánlata a subotičai raktárból, Cara Lazara ul. 18. Telefon 4-65. Eredeti amerikai autó-olajok, netto 4 kanna ingyen kannákban. Mindenféle gyártmányú autós, megfelelő olaj. Single Shell „S” 1 eredeti kanna 135— dinár Double Shell „D” 1 eredeti kanna 140— dinár Triple Shell „T” 1 eredeti kanna 140— dinár Golden Shell „G” 1 eredeti kanna 150— dinár Golden Shell Heavy „GH” 1 eredeti kanna 155— dinár Golden Shell Light „SL” 1 eredeti kanna 145— dinár Super Shell Heavy „SH” 1 eredeti kanna 160— dinár 5 kanna (1 láda) vételénél 4 kanna fizetendő, az ötödik ingyen. 6727

PONGRAC Kőfaragó és szobrász VENTA. S.H.S. Ajánlok raktáramból minden igénynek megfelelő siremléket a leggyorsabbtól a legmodernebb kivitelig u. m. Gránit Syenit, Labrador márvány és mészkőből vállalkoz tetetői munkákat, batlvésést, aranyozást ugy helyben mint vidéken. Készíték rajz után triptákat, mazoleumokat, kőfaragó és szobrász, valamint butor márvány munkákat. VERSENYEN KIVÜLI ARAK! Tekintse meg raktáramat minden vételi kötelezettség nélkül. 6648

A legolcsóbb és legjobb kivitelű halcsont nélküli FÜZŐK készítését vállalom, valamint tisztítást, javítást, alakítást. Haskötő orvosi rendelés után GUTAI FERENCNÉ Subotica, VIII. kör, Ostojićeva-utlica 29. szám. 6716

Pavillon: A Stand: 135 WEISS S. üveg- és porcellánkereskedés SUBOTICA, ALEKSANDROVA ULICA 7. A Budapesti (kispesti) kőedénygyár subotičai vezérképviselője A mintavásáron pavillon A. Stand 135. I. emeleten kiállítva. Eladás nagyban és kicsinyben! 6694

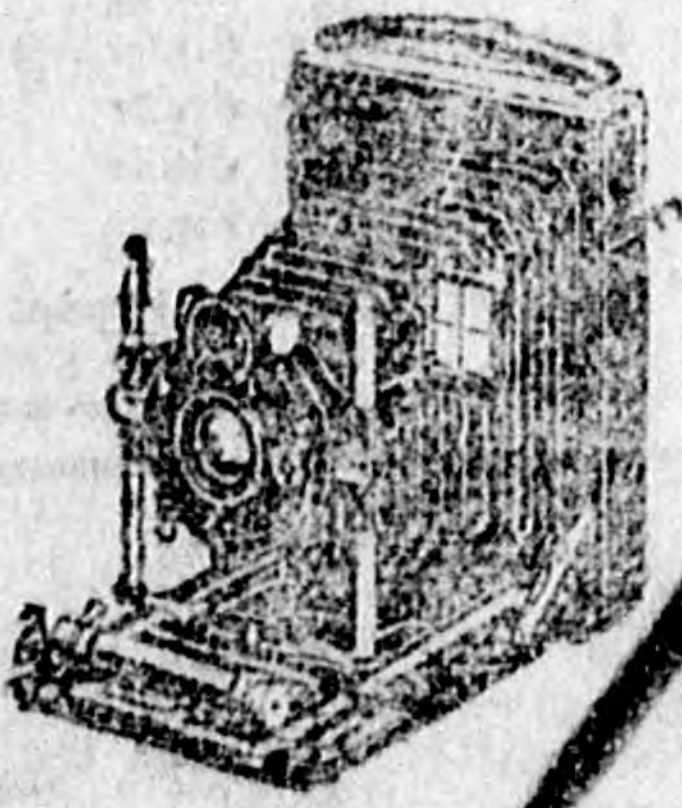
Egy nagyobb szabásu, igen jó meneteli yas- és fűszerkereskedés házzal együtt egy nagyközségben más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 6644

HÁZASSÁG

Földbirtokosok és iparosok 40-50 évesek, róm. katolikusok a várt hozományoknál tízszeres vagy tízszeresnél nagyobb tőkével rendelkeznek, leginkább 500-1000.000 hozománnyal bírnak. Közvetítők 500-100.000 dinárt kereshetnek. — Ajánlatok »Házások« feléire a novisadai fiókiadóba kéremek. 6553

Olvasóink figyelmét felhívjuk, hogy házasságközvetítés végett bizalommal keressék fel levelezővel Faragó endrő budapesti irodáját, hol lapunkra való hivatkozással díjtalan felvilágosítással szolgálnak. Nevezett cégnek megbízásai vannak: Magyarország, Slovenskó Románia, Magyarországi területeiről. **Közvetítés megbízható, komoly.** (Faragó, Budapest, Napszínház utca tizenhárta. Cégjelzéselen levelezés. 6224)

Fotocikkék

Fényképezési gépek, Agfa-Hauf és minden gyártmányú lemez- és film, Mimosa gázfény, bromid és celloidin lemezlap és papír stb. **Fotocikkék gyári áron.** Sötétkammera rendelkezésre. **Előhívásokat és képek kidolgozását mérsékelt áron.** **Fényképezésnek külön árkedvezmény!**

Videki rendelések soronkívül gyors elintézését nyerne és bérmentve szállít. **DEUTSCH I.** optikus és fotószakközlelte. **SUBOTICA** Kérjen árjegyzéket Telefon 2-16.

FOGLALKOZÁS

Nőifodrász vagy fodrásznő azonnali helyezésre felvétetik. Kérjen nőifodrász Veliki bescserek. 6668

Fiatal ügyességű, ki az ügyezésben és képektervezésben járatos felvétetik. Wandmann István ügyvezető. Subotica, Zriniski trg. 6673

Es wird ein intelligentes deutsches Fräulein die auch die ungarische Sprache möcht ist zu einem 4-jährigen Knaben gesucht. Julie Kernen, Subotica, Kralj Petra 6. 6956

NOVISADON

a Brill-berendezéssel szemben 100 négyzetméter területtel, rajta lévő 20 méter hosszú egyemeletes raktárral és 4 szobás lakással azonnali beiktatásra **ELADÓ.** Évebet Dr. Palóc Simon Subotica, Jelašićeva ulica 4.

Két évig Romániában tanult **forogésszakos,** egy évig tanulónak ajánlíkozik. Lezkovits, Madoš. 6691

Egy iómunkás papucsos-szegő azonnal felvétetik. Grünfelder Árpád papucsosnál. 6687

RÉVAI ADOLF

SUBOTICA Csirkepiac, Kisköz. Telefon 551. Ajánl elsőrendű **darabos meszet, legelőni portland-cementet** és a legjobb minőségű **retorta faszenet**

Intelligens úriasszony megfelelő állást keres privát háznál vagy üzletben. Cim a kiadóban. 6642

ÉKSZEREK

ingás és zsebórák, írő-és díszírógépek, zsidó- és magyarórák, ezüst- és alpakkákból — **Nagy választék, olcsó árak.** **SOK** ékszerésznél, Rudičeva ul.

Molnársegédek és malommunkások felvétetnek a Gornjobaško Udruno Paromlinsko d. d.-nál Subotica. 6674

Tanulóleány, teljes ellátásban zongora és nyelvtanítással keresőhelyen kellő felügyelet mellett uricsaládnál elfogadjatik. Ajánlatokat »Tanuló leány« feléire alatt továbbit a kiadóhivatal. 6692

Gazdatisztet keressék elsőrangú gazdaságba százalékos fizetéssel 150 holdra. Szalmát, zarat gabonáért vagy készpénzért veszek. Weisz Imre fakereskedő, B.-Topola. 6681

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapon és olcsóbb költséggel. Leginkább próbáld ki és 10 dinár csak felhívástul jár! Hirdetéseket továbbítani Kérdezőkérdezőkhez válasszék meg mellékletet.

Vas- és fűszerüzletben keresek egy fiatal segédt és egy jó helyből való fiút tanulónak. Halász Ferenc, Mali-Idios, Bačka. 6645

Kezdő táncosnőt keres utazó kabaré társulat. — Cim a kiadóban. 6685

Szakképzett könyv- és papirkereskedősegéd több évi gyakorlati állást keres szakmájában. Perfektszerb, német és magyar. Beléphet ang., bolg., Ajánlatokat a kiadóhivatalba, vagy: Eugen Weisz, Beograd, Kraljara Gece Kona, Debraćina ul. br. 30, cimre kérek. 6726

VÉTEL-ELADÁS

29 (lehet 58 is) hold elsőrendű szántó, a bentai határban. Kevepszán holdként 20.000 dinárért eladó. »Bömech« közvetítőirodája, Bačka-Topola. 6713

Fényképezési műtermet bérbé vagy megvételre keres Hilda fényképész, Palics. 6617

1.5 lóerős motoros szivattyú ásott kútba olcsón eladó. Üzemben látható. Vadász Pál mérnöknel. 6720

Eladó 4 HP járgány 6 HP nyersolajmotor és több féderes speditör. Pro radovićava ul. br. 4. 6578

Szélmalom, vitorlatengely, öntvény, olcsón eladó. Abraham Ferenc, Rusko-Selo. 6387

FIFI KÖLNÍ VIZ

Készíti PINTÉR gyógytár

Mélyen leszállított árak túlhalmozott raktár miatt. Lüsterkabát D 350.—, tenisz nadrág 175.—, gyönyörű mekruha 100.—, guayakó-peny 350.—, női raglán 600.—, leánykönyv 350.—, bőrkabát 975.—. Tavalji összes téli ruhák feltárban, még a készlet tart, kicsinyben és nagyban. Földes Samu. Narod-kávészárművel. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszaadom.

Sördögaszoló és sörpasztemizáló, jókalan levő, eladó. Schwarz, Senta ut 17. 6653

1 db Clayton-Schwarzworth huzatos lokomobil, 18 éves, teljesen jó és üzemképes állapotban eladó. Bővebet »Pallas«, Paie Kulinđzića ul. 4.

Eladó 20 HP kettős rugószerű gézekarnitúra, teljes felszereléssel üzemképes. 14 éves. Neckov Veliko, Orszálmos. 6412

Teljesen új kézműves-borrendezés bevezetés miatt eladó. 6589

Baracknálkát kisebb és nagyobb tételben keresek megvételre. — Schwarz, Senta ut 17. Telefon 535

Mozi eladó teljesen felszerelt. Üzemben. Vidéki vendéglősöknek kives. Boga hirdető. V.-Beckerek. 6690

Eladó ház nagy telekkel az V-ik körben. Cim: Pestanska ul. 5. — Ugyanott bereshordók és egy feketes méreg eladó. 6695

Singer szabógép 31, 32, eladó. V. Otava ul. 21. 6688

Fűszerüzletom átadásra. Lakóházzal, kereskedelmi helyen, sürgősen eladó lakás is azonnal átvehető. Zsadanvi József, Csantavér. 6689

Eladó 100 holdas birtok Bánáiban, Senta körzetében, a Tisza mellett, cca 59 hold szántó, cca 34 hold prima legelő, többi kaszáló és udvar, artézi vizszelvény, urasági istálló, lakóház, melléképületekkel, valamint gazdag gazdasági felszereléssel és nagy állományával. A birtok barmikor átvehető. Bővebet Gergic Antal, Subotica, Barátok temploma mellett. 6686

Eladó egy 6 HP benzín és petróleummotor, 3 lyukú morzsolóval és körfűrészszel. A motor erős, minden célra megfelel. Krakovski lakatos, Bačka-Topola. 6693

Börgarnitúra kitűnő karban, olcsón eladó. Paie Kulinđzića (volt Veselény) u. 4. emeleten. 6725

Benzinmotor 6 és 12 HP új Roth-féle Villen, olcsón eladó. Ulrich Testvérek vaskereskedők, Subotica. 6723

Eladó vendéglő Cservenkán, bácskai német nagyközségben 40 év óta fennálló ióteri vendéglő. Többi nagy és földesúri kisebb lakással, üzleti felszereléssel, kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Bővebet Popovics László okl. jegyzőnél, Cservenkán. 6728

Birtokok 10-500 hold, felszereléssel, vagy nélkül. Bačka, Bapat, Slavonia és Boszniában olcsón vehető. »Bömech« közvetítőirodája, Bačka-Topola. 6711

Több ióforgalmu, vagy borszerést biztosító fűszer-, vagy-, vegyeskereskedés, vendéglő, kávéház, malom és más üzlet eladó. — »Bömech« közvetítőirodája, Bačka-Topola. 6712

Nagy Varjas A. Rókus asztalosmester **VI., Vukovićeva u. 38** (Csirkepiacnál)

Készít: épület-, portál-, bolti-, irodai berendezést modern, izléses, gazdaságos kivitelben. Ajánlja saját készítésű bútorait.

Kiseb építkezéshez szükséges ajtó és ablakok mindenkor raktárról kaphatók.

Mérsékelt árainról tessék meggyőződni!

KÜLÖNFÉLE

Vidéki hőlécek és más ékszer-órajavitást, drágaköveket megvarhatják Blahánál, Subotica, Edénypiac. 6587

Henna szőke hajfestőszer kimérve is kapható. Blum gyógyszerár, főpostával szemben. 5594

FIFI KÖLNÍ VIZ

Készíti PINTÉR gyógytár

Előnyömdaberedezés modernül és szakosan összehívva legelősebben szállít **LEOPOLD SAMUEL** előnyömdaberedezés vállalat **SENTA (Bačka)** 4419

Olcsó és jó paplan csak Németh Margit üzletében, Subotica, Pašićeva ul. 8. kapható. Megvételre készítenek nehépből, gyapjából és varaból, úgy újat mint régit. Németh trafik, Edény-piac. 6710

KISS ZALOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zalogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállásra: v. férfi, női raglán és téllakabátnak való. Ékszer, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladtnak. Subotica, I. kör, Bogovićeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

Ui zongorák olcsónok, csakis elsőrendű világ márkák, a leghosszabb lejártatú részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb vásárlásték az országban. Kaphatók Kálm Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 2942

36 lác föld Radanovóban, 20 percnvire a V. östől, gazdasági épületekkel 1925-26 évre hóbe adó. Cara Lazara (Lúzfás) ul. 12.

Modern 4 szobás butorozott lakás mellékkelviségekkel kiadó, cim a kiadóban. 6672

Butorozott szoba azonnal kiadó. Szemanski put 6. Kaszarnyával szemben. 6680

Szobát keres havonta néhány napra, kereskedő. — Ajánlatokat »Centrum« feléire a kiadóba. 6708

Két szoba, előszob, butorozva vagy butor nélkül, konyha és szepizhasználattal kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 6689

Legzorsabban beszerzőnk utlevél vizumokat az összes konzulátusoktól. — Különböző engedélyeket, bizonyítványokat az állami és közigazgatási hatóságoknál. Átfordítás az összes legény nyelvekre szerb, és az összes idegen nyelvekre. A Nemzetközi Tudakozó és Bizományiroda, Kralja Aleksandra 9, Subotica. 6658

Prima szemüvegek ingacok, valamint ebédit álló óra, tokhoz modern írásra berendezett szerkezetek kaphatók **Markovics Ferenc** ékszerésznél Sombor, Kralj Petra ul. 6.

Butorozott szoba kiadó azonnal. Cim a kiadóban. 6709

Háromszobás lakást keresek konyhával mellékkelviségekkel, bentán. Cim a kiadóhivatalban. 6717

„DIOGENES“ BENZINSEBÁMPA Öngyújtó és önoltó. Tűz- és szélbiztos. Elpusztíthatatlan. Minden zsebben elhelyezhető. Más lámpákhoz szemben előnyei a hosszabb égési időtartamban (7 óra) és csekélyebb üzemköltségben vannak. Ház, pince, istálló, utazók, turisták, örök részére. **Ára 95 dinár**

FALI ACÉL PÁNCÉL PÉNZ-SZEKRÉNY csavarokkal a falra erősítve. Kis helyet foglal el. A külseje gyönyörűen zomancozott. A legszébb butorozott lakásban is szép butoraráb. Olcsó! Versenykivívli ár! Legbiztosabb óra pénzének, ékszerének, értékpapírjainak és okmányainak.

„VEB“ biztonsági zár. Minden ki- és befelé nyíló ajtóra. Garantálva, hogy minden zár más módon zár, két egyforma nem létezik. Távollétében legbiztosabb óra lakásának. Használatával nyugodtan elutazhatik. Nikkelezett luxus kivitelben dísz minden lakásnak. **Ára 175 dinár** Az ajtón belül a szobában: Kívül:

Régen várt ideája minden háziasszonynak! **MOSI KICSAVAR! MÁNGOROL!** „RUMPLEX“ mosógép. 70 százalék munka-, szén-, világítás- és szappanmegtakarítás és a legnagyobb mérvű kiméltése drága fehérneműnek. A 10 óras tartózkodás a mosókonyhában 3 óra csötken. 1 év alatt kifizeti önmagát.

Uj VILÁGSZABADALMAK! Győződjön meg! Kérjen díjmentes árjegyzéket! Keressen fel bennünket minden vételkényszer nélkül! **„ORION“ kom. preduzeće za uvoz i izvoz, Beograd, Gospodar Jevremova 6. A Kalimegdán közelében. Minden nagyobb helyen képviselőh kerestelnek**